

Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

IČ: 68378033

Sídlo: Husova 352/4, 110 00 Praha 1

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2025

Radou pracoviště projednána dne: 5. 6. 2026

Dozorčí radou pracoviště schválena dne: 9. 6. 2026

V Praze dne 10. 6. 2026

OBSAH:

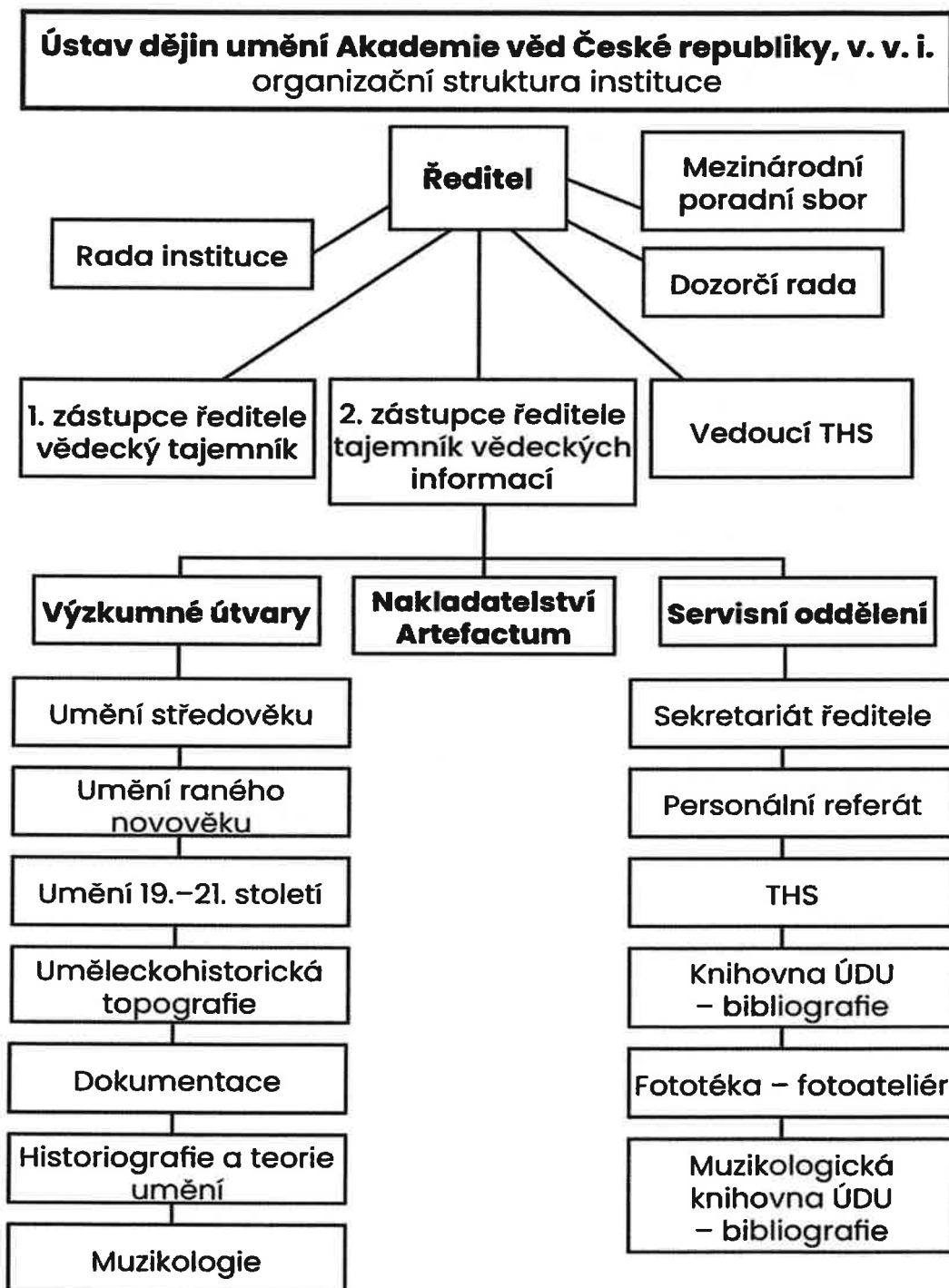
- I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách
 - a) Výchozí složení orgánů pracoviště
 - b) Změny ve složení orgánů
 - c) Informace o činnosti orgánů
- II. Informace o změnách zřizovací listiny
- III. Hodnocení hlavní činnosti včetně informací o výsledcích výzkumné činnosti
- IV. Hodnocení další a jiné činnosti
- V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce
- VI. Stanoviska dozorčí rady
- VII. Další informace požadované zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví:
 - i. Skutečnosti, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy
 - ii. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště
 - iii. Aktivity v oblasti výzkumu a vývoje
 - iv. Nabytí vlastních akcií nebo vlastních podílů
 - v. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích
 - vi. Informace o tom, zda pracoviště má pobočku nebo jinou část obchodního závodu v zahraničí
- VIII. Informace o činnosti pracoviště v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, obsahující následující údaje:
 - i. Počet podaných žádostí o informace a počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti
 - ii. Počet podaných odvolání proti rozhodnutí
 - iii. Opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které pracoviště vynaložilo v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a zaměstnankyně a nákladů na právní zastoupení
 - iv. Počet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence
 - v. Počet stížností podaných na postup při vyřizování žádosti o informace, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení
 - vi. Další informace vztahující se k uplatňování zákona o svobodném přístupu k informacím
- IX. Účetní uzávěrka, Rozvaha VVI, Výkaz zisku a ztráty, Příloha k účetní závěrce ke dni 31. 12. 2025
- X. Zpráva auditora

Přílohy:

- 1) Publikační činnost pracovníků a pracovníků pracoviště
- 2) Grantové projekty

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracovišť

Ředitel pracoviště:

doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.

1. zástupce ředitele (vědecký tajemník):

PhDr. Jan Klípa, Ph.D.

2. zástupkyně ředitele (tajemnice vědeckých informací):

PhDr. Taťána Petrasová, CSc.

Rada pracoviště s funkčním obdobím 7. 12. 2021 – 6. 12. 2026 ve složení:**předseda:**

prof. PhDr. Lubomír Slavíček, CSc. (FF MU Brno)

místopředsedkyně:

Mgr. Kateřina Dolejší, Ph.D. (ÚDU AV ČR)

členové:

Mgr. Aleš Březina, Ph.D. (Institut Bohuslava Martinů, Praha)

Dr. Anja Bunzel – 8. 12. 2023 – 7. 12. 2028 (ÚDU AV ČR)

Mgr. Sylva Dobalová, Ph.D. (ÚDU AV ČR)

PhDr. Kateřina Kubínová, Ph.D. (ÚDU AV ČR)

PhDr. Taťána Petrasová, CSc. (ÚDU AV ČR)

doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D. (ÚDU AV ČR)

doc. PhDr. Jana Zapletalová, Ph.D. (FF UP Olomouc)

tajemnice:

Mgr. Helena Dáňová, Ph.D. (ÚDU AV ČR)

Dozorčí rada s funkčním obdobím 1. 5. 2022 – 30. 4. 2027**Předsedkyně/předseda:**

JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D. (ÚSP AV ČR) – do 16. 8. 2025

Ing. Pavel Janáček, Ph.D. – od 17. 8. 2025

místopředsedkyně:

Mgr. Pavla Machalíková, Ph.D. (ÚDU AV ČR)

členové:

prof. RNDr. David Honys, Ph.D. (ÚEB AV ČR, člen AR AV ČR)

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. (ARÚP AV ČR)

PhDr. Alena Volrábová, Ph.D. (Národní galerie v Praze)

tajemnice:

Mgr. Ludmila Hůrková, Ph.D. (ÚDU AV ČR) – do 6. 6. 2024

Mgr. et Mgr. Stanislava Fedrová, Ph.D. – od 7. 6. 2024

THS

Ing. Ľubica Franklová (od 7. 5. 2023 na MD)

Pavína Hyšperská – do 31. 10. 2025

Věra Jagerová

Mgr. Tereza Koucká

Dagmar Novotná

Miroslava Novotná

PhDr. Mgr. Jan Uhlík, Ph.D., MBA (vedoucí)

Dagmar Votrubová

Jana Krtková – od 1. 3. 2025

Personální oddělení

Bc. Soňa Planerová

Sekretariát a styk s veřejností

Kamila Ramešová – do 28. 2. 2025

Bc. Zuzana Říčařová – od 6. 1. 2025

MgA. Barbara Líznerová (PR)

Mgr. Markéta Duchková (roz. Marešová) (nakladatelství Artefactum) (od 11. 8. 2025 na MD)

MgA. Kateřina Doležalová (nakladatelství Artefactum) – od 14. 7. 2025

Mgr. Kateřina Šebestová (nakladatelství Artefactum) (od 13. 3. 2023 na MD)

VÝZKUMNÁ A SERVISNÍ ODDĚLENÍ

Oddělení umění středověku

Mgr. Helena Dáňová, Ph.D.

Mgr. et Mgr. Jan Dienstbier, Ph.D. et Ph.D. (INTER-COST) – od 1. 9. 2025

PhDr. Jan Chlíbač, Ph.D.

PhDr. Jan Klípa, Ph.D.

PhDr. Kateřina Kubínová, Ph.D. (vedoucí oddělení)

Mgr. Lenka Panušková, Ph.D.

PhDr. Milada Studničková

Oddělení umění raného novověku

Mgr. Sylva Dobalová, Ph.D.

Mgr. Markéta Ježková, Ph.D.

Mgr. Tadeáš Kadlec

prof. PhDr. Lubomír Konečný

PhDr. Martin Mádl, Ph.D.

Mgr. Ivo Purš, Ph.D.

PhDr. Štěpán Vácha, Ph.D. (vedoucí oddělení)

Oddělení umění 19. – 21. století

Mgr. Jakub Bachtík (časopis Umění/Art)

Camilla Balbi, Ph.D. (Lumina quaeruntur)

Ondřej Bjalkovski – od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2025

Mgr. Hana Buddeus, Ph.D.

PhDr. Lenka Bydžovská, CSc.
Mgr. Lucie Česká
PhDr. Dita Dvořáková (GA ČR) – do 31. 12. 2025
Mgr. Zuzana Duchková, Ph.D. (NAKI)
Mgr. Jan Galeta, Ph.D. (GA ČR) – do 31. 12. 2025
Mgr. Jakub Hauser, Ph.D. (NAKI)
Mgr. Vendula Hnídková, Ph.D.
PhDr. et Mgr. Eva Janáčková, Ph.D. (NAKI)
Mgr. Marek Jandák (NAKI)
JUDr. et Mgr. Lucia Kvočáková, Ph.D. et Ph.D. (PPLZ)
Mgr. Pavla Machalíková, Ph.D. (vedoucí oddělení)
Mgr. et Mgr. Katarína Mašterová, Ph.D. (Lumina quaeruntur) (od 15. 4. 2025 na MD)
doc. Larysa Naumova, Ph.D. (Researchers at Risk Fellowship)
Fedora Parkmann, Ph.D. (Lumina quaeruntur)
PhDr. Taťána Petrasová, CSc.
Mgr. Tereza Štěpánová – od 1. 11. 2025
Mgr. Barbora Řepková, DiS. (WEAVE)
Mgr. Viktorie Vítů (Lumina quaeruntur)
doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.

Oddělení umělecko-historické topografie

Mgr. Kateřina Dolejší, Ph.D. (vedoucí oddělení)

PhDr. Ondřej Haničák – od 1. 2. 2025
Mgr. Ludmila Hůrková, Ph.D.
Ing. arch. Mgr. Michaela Janečková, Ph.D.
Mgr. Matěj Kruntorád, Ph.D.
Mgr. Klára Mezihoráková, Ph.D.
PhDr. Marie Platovská – do 31. 12. 2025
PhDr. Dalibor Prix, CSc.
Mgr. Markéta Svobodová, Ph.D.
Mgr. Tomáš Valeš, Ph.D.

Oddělení dokumentace

Mgr. Tereza Cíglerová
BcA. Kateřina Doležalová
PhDr. Vanda Fouňová
Mgr. Marie Fiřtová, Ph.D. (NAKI) – od 1. 7. 2025 do 31. 10. 2025
Mgr. Iva Korbelová (NAKI)
MgA. Barbara Líznerová
Mgr. Jana Marešová, Ph.D.
doc. Mgr. Pavel Panoch, Ph.D. (NAKI) – do 30. 6. 2025
Mgr. MgA. Petr Michal (NAKI) – od 1. 3. 2025
Mgr. Eva Jarošová, Ph.D. (PPLZ) – od 1. 10. 2025
Mgr. Petra Schlosser Trnková, Ph.D.
Mgr. Kristina Uhlíková, Ph.D. (vedoucí oddělení)
Bc. David Vrána

Oddělení historiografie a teorie umění

Mgr. et Mgr. Stanislava Fedrová, Ph.D. (vedoucí oddělení)

prof. PhDr. Tomáš Hlobil, CSc.

Mgr. et Bc. Tereza Johanidesová, Ph.D. (od 27. 8. 2025 na MD)

PhDr. Tomáš Murár, Ph.D.

Oddělení muzikologie

Dr. Anja Bunzel

doc. PhDr. Roman Dykast, CSc.

Mgr. Markéta Zbořilová (roz. Janková) (časopis Hudební věda)

PhDr. et Mgr. Milada Jonášová, Ph.D.

Mgr. Václav Kapsa, Ph.D. (vedoucí oddělení)

PhDr. Aleš Opekar, CSc.

Dr. David Vondráček

Mgr. Pavel Žůrek, Ph.D. – od 1. 7. 2025

Fototéka a fotoateliér

MgA. Vlado Bohdan (vedoucí fotoateliéru)

Mgr. Markéta Janotová (vedoucí oddělení)

Mgr. Martin Pavlis

BcA. Anežka Pithartová

MgA. Jitka Walterová

MgA. Petr Zinke

Knihovna

PhDr. Sabina Adamczyková

Bc. Anna Bartoňová

Bc. Veronika Hons Havlíková

Mgr. Magdaléna Dědičová – od 1. 3. 2025 do 30. 11. 2025

Mgr. Veronika Jungmannová

Mgr. Ivana Yael Nepalová M.A. (vedoucí knihovny)

Mgr. Jan Salava

Muzikologická knihovna

Mgr. Markéta Kratochvílová, Ph.D.

PhDr. Jana Vozková, CSc. (vedoucí knihovny)

b) Změny ve složení orgánů

Ve složení orgánů pracoviště proběhly v roce 2025 tyto změny:

Dozorčí rada:

Předsedkyně/předseda:

JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D. (ÚSP AV ČR) – do 16. 8. 2025

Ing. Pavel Janáček, Ph.D. – od 17. 8. 2025

c) Informace o činnosti orgánů

Ředitel

V roce 2025 byl ředitel spolu s ostatními pracovníky a pracovníci významně zapojen do mezinárodního hodnocení Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i., (dále jen ÚDU AV ČR), které poskytlo důležitou zpětnou vazbu našich aktivit. Podle hodnotící komise ústav „prokazuje vysokou a trvale se zlepšující úroveň vědecké excelence“ a „kvalita a konzistentnost jeho výstupů – monografií, časopisů, výstav a digitálních zdrojů – jej řadí mezi přední humanitně orientované výzkumné instituce ve střední Evropě“. Komise ocenila také význam infrastruktury ústavu a rovněž zásadní roli, kterou ústav sehrává při uchovávání a interpretaci kulturního dědictví, čímž významně přispívá k uměleckohistorickému poznání, vzdělávání i širšímu povědomí veřejnosti.

Během roku ředitel a vedení koordinovali realizaci velkého množství projektů a aktivit a zároveň aplikování některých nových možností výzkumné praxe. V souvislosti se stále větším důrazem vědeckých komunit na otevřený přístup k informacím se podařilo dokončit přechod třech časopisů, vydávaných ústavem (*Umění/Art*, *Hudební věda/Musicology*, *Studia Rudolphina*), na plnohodnotný režim open access. Současně zachováváme i jejich tištěnou podobu. Tento přístup nadále rozvíjíme a uplatňujeme model open access i na vybraných publikacích z našeho nakladatelství Artefactum.

Pozitivní zprávou byly v roce 2025 výsledky grantových soutěží. Ústav získal grantový projekt INTER-COST „Participation through Prayer in the Late Medieval and Early Modern Europe“ a tři standardní grantové projekty GA ČR s počátkem řešení od roku 2026.

Kromě toho ústav publikoval množství vědeckých výstupů, organizoval konference, přednášky, výstavy a koncerty, vydal řadu publikací, realizoval popularizační a pedagogické aktivity a mnohé další, uvedené v této Výroční zprávě.

Rada pracoviště

Členové a členky Rady pracoviště se v roce 2025 setkali na třech interních jednáních a hlasovali při celkem šestnácti jednáních per rollam.

V prvním čtvrtletí roku 2025 proběhlo šest jednání per rollam. Čtyři jednání se týkala projednání smluv o spolupráci (tři jednání per rollam – smlouvy se Západočeským muzeem v Plzni, Artlib.eu, nakladatelstvím Academia, Národní galerií v Praze, Centrem barokní kultury a Národním památkovým ústavem). Předmětem jednání dalších dvou per rollam byla účast na grantových projektech (INTER-COST a GA ČR).

Členové a členky Rady pracoviště se sešli na prvním jednání dne 7. 3. 2025. Na programu schůze bylo projednání hospodaření ÚDU AV ČR a rozpočtu na rok 2025. Rada dále projednala návrhy grantových projektů podávaných pracovníky ústavu a dvě

smlouvy o spolupráci s nakladatelstvími Academia a Karolinum Press. V závěru jednání ředitel ÚDU AV ČR informoval členy Rady pracoviště o aktuálním dění na pracovišti.

Do konce června roku 2025 proběhla další dvě jednání Rady pracoviště per rollam. Dubnové jednání se týkalo Schválení výběru kandidátky do Programu podpory perspektivních lidských zdrojů – mzdová podpora postdoktorandů na pracovištích AV ČR. Rada pracoviště souhlasila s postoupením projektů kandidátek Mgr. Evy Jarošové, Ph.D., a Mgr. Mariany Placákové, Ph.D., do celoakademického kola. Na květnovém jednání pak byla projednána smlouva o spolupráci na výstavě s ÚČL AV ČR a Regionálním muzeem Chrudim.

Druhé zasedání Rady pracoviště se konalo dne 4. 6. 2025. Na programu bylo projednání Výroční zprávy ÚDU AV ČR za rok 2024. Rada pracoviště dále projednala aktualizaci předpisu Pravidla pro hospodaření Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i., s fondy. Členové a členky Rady pracoviště se kladně vyjádřili také k návrhu projektu do programu Mobility plus a byla projednána smlouva o spolupráci mezi ÚDU AV ČR a PPF Art a.s. Na závěr schůze ředitel ÚDU AV ČR informoval členy Rady pracoviště o aktuálním dění na pracovišti.

Do konce září 2025 proběhlo sedm jednání per rollam. Členové Rady pracoviště projednali smlouvu o spolupráci s Mozartovou obcí a dohodu o vzájemné spolupráci při uskutečňování doktorského studijního programu Vědy o umění / Art studies mezi ÚDU AV ČR a Univerzitou Karlovou, Filozofickou fakultou. Dále členové Rady pracoviště projednali per rollam návrh na udělení medailí AV ČR PhDr. Lence Bydžovské, CSc. (Čestná oborová medaile Františka Palackého za zásluhy v historických vědách) a prof. Stevenu A. Mansbachovi (Čestná medaile „De scientia et humanitate optime meritis“). Další tři jednání per rollam se týkala projednání návrhů grantových projektů do programu Horizon Europe, podání nového programu Strategie AV 21 a do programu V4 (Visegrad fund). Na konci září Rada pracoviště per rollam podpořila návrh ÚDU AV ČR s podáním dvou projektů kandidátů do Programu podpory perspektivních lidských zdrojů – mzdová podpora postdoktorandů na pracovištích AV ČR. Rada pracoviště souhlasila s postoupením projektů Mgr. Jana Zachariáše, Ph.D. a Mgr. Mariany Placákové, Ph.D., do celoakademického kola.

Třetí prezenční zasedání Rady pracoviště proběhlo dne 28. 11. 2025. Členové rady vyslechli informace o čerpání rozpočtu v roce 2025 a o výhledu rozpočtu na rok 2026. Dále byl projednán a schválen Jednací řád Etické komise ÚDU a schválen návrh jejich členů. Dalším bodem bylo projednání vnitřního předpisu pro interní hodnocení pracovníků/ic ÚDU AV ČR. Na tomto zasedání se Rada pracoviště také věnovala projednání Memoranda o spolupráci v rámci občanské vědy a projednání Dohody o vzájemné spolupráci při uskutečňování doktorských studijních programů – Dějiny výtvarného umění. V rámci schůze byl projednán rovněž návrh projektu WEAVE. Nakonec ředitel ÚDU AV ČR informoval o dalším aktuálním dění na pracovišti.

Na posledním, šestnáctém jednání per rollam ve dnech 6. – 18. 11. 2025 byli schváleni navržení kandidáti do programu Fellowship Josefa Dobrovského.

Dozorčí rada

V roce 2025 zasedala Dozorčí rada (dále DR) třikrát prezenčně a proběhlo jedno jednání per rollam.

Dne 8. 3. 2025 na prezenčním jednání vzala DR na vědomí informace o hospodaření ÚDU AV ČR za rok 2024. Dále DR projednala bez připomínek rozpočet ÚDU AV ČR pro rok 2025 a střednědobý výhled; konstatovala, že jsou vyrovnané. DR bez připomínek projednala přehled smluv a objednávek vložených do registru smluv od minulého zasedání. DR vzala na vědomí informace o činnosti ÚDU AV ČR, které členům sdělil ředitel.

Dne 9. 6. 2025 na prezenčním jednání DR podal ředitel průběžnou zprávu o chodu ÚDU AV ČR, vedoucí THS okomentoval hospodaření ústavu za předchozí období. DR vzala na vědomí informace o hospodaření v roce 2024, včetně zprávy o ověření účetní závěrky a výroku auditora. Podle § 19 odst. 1 písmeno i) zákona o veřejných výzkumných institucích, DR bez připomínek schválila předloženou Výroční zprávu ÚDU AV ČR, v. v. i., za rok 2024, včetně zprávy auditora. Bez připomínek DR projednala přehled smluv a objednávek vložených do registru smluv od minulého zasedání.

Podle § 19 odst. 1 písm. m) zákona o veřejných výzkumných institucích, DR určila auditorem pro provedení auditu účetní závěrky za rok 2025 firmu INTEREXPERT neziskový sektor s.r.o. DR projednala a schválila předložený návrh Zprávy o činnosti DR za rok 2024. DR hodnotila manažerské schopnosti ředitele ÚDU AV ČR za rok 2024.

Ke dni 4. 7. proběhlo jednání per rollam č. I/2025, ve kterém členky a členové DR projednali členství ÚDU AV ČR ve Sdružení knihoven ČR, z. s. DR, ve smyslu ust. § 19 odst. 1 písm. b) zák. č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění, vydala předchozí písemný souhlas ke členství ÚDU AV ČR, v. v. i. ve Sdružení knihoven ČR, z. s.

Dne 1. 12. 2025 na prezenčním jednání DR podal ředitel průběžnou zprávu o chodu ÚDU AV ČR ve 2. pololetí roku 2024 a DR ji vzala na vědomí. DR byla seznámena se stavem hospodaření ÚDU AV ČR a neshledala žádné výkyvy v plánovaném čerpání; DR vzala informace o hospodaření na vědomí. Bez připomínek DR projednala přehled smluv a objednávek vložených do registru smluv od minulého zasedání. Ve smyslu ust. § 19 odst. 1 písm. b) zák. č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění, DR udělila předchozí písemný souhlas k uzavření Dodatku č. 2 ke Smlouvě o pronájmu prostor v depozitáři, uzavřené 18. 12. 2020 mezi Knihovnou AV ČR, v. v. i., jako pronajímatelem, a Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i., jako nájemcem, kterým se rozšiřuje předmět nájmu podle původní Smlouvy o 420 bm, tj. celkem na 1876 bm; zároveň se dohodou smluvních stran zvyšuje nájem na 84,95 Kč za 1 bm ročně.

II. Informace o změnách zřizovací listiny

V roce 2025 nedošlo k žádným změnám zřizovací listiny.

III. Hodnocení hlavní činnosti, včetně informací o výsledcích výzkumné činnosti

ÚDU AV ČR se zaměřuje na výzkum v oborech dějin a teorie výtvarného umění, architektury, historického urbanismu, památkové péče, výtvarné kritiky, estetiky a muzikologie a na další, s tímto výzkumem spojené činnosti.

V roce 2025 procházel ÚDU AV ČR periodickým celoakademickým mezinárodním hodnocením. V první polovině roku byly předloženy zprávy a výsledky určené pro vzdálené hodnocení a v září proběhla on-site návštěva členů a členek hodnotícího panelu zaměřená na prezentaci jednotlivých oddělení ústavu i pracoviště jako celku. Do konce roku 2025 byly k dispozici předběžné hodnotící zprávy, finální závěrečná zpráva bude zveřejněna až v roce 2026. I přesto začalo vedení ústavu již v roce 2025 implementovat některá z doporučení hodnotícího panelu (např. jmenování etické komise či formulování principů pravidelného ročního interního hodnocení odborných pracovníků).

Výzkumná činnost ÚDU AV ČR je významnou měrou podporována grantovými projekty GA ČR, programem na podporu aplikovaného výzkumu v oblasti národní a kulturní identity (NAKI) Ministerstva kultury ČR, programem Strategie AV21 Akademie věd ČR a projekty a granty dalších poskytovatelů.

V roce 2025 započalo řešení nově získaného grantu GA ČR *Opera inedita Maxe Dvořáka. Institucionalizace, sebeidentifikace a afektivita v dějinách umění* (č. 25-17479S, řešitel Tomáš Murár), který je zaměřen na průzkum, analýzu a edici některých dosud nepublikovaných pramenů z rukopisné pozůstalosti Maxe Dvořáka v archivu Vídeňské univerzity.

V roce 2025 byla vydána dvoujazyčná monografie, završující grant GA ČR *Reflexe kalotypie a počátky fotografie na papíru ve střední Evropě* (č. 17-00682S, řešitelka Petra Trnková). Anglickojazyčnou monografií, vydanou v nakladatelství Peter Lang (Berlin), se uzavřel společný grantový projekt ÚDU AV ČR a FF UP v Olomouci *Vývoj zkoumání populární hudby v českých zemích v kontextu střeoevropské kultury a politiky od roku 1945* (č. 21-16304S, řešitel za ÚDU AV ČR Aleš Opekar).

V roce 2025 pracovaly další badatelské týmy na výsledných kolektivních monografiích, které budou vydány v letech 2026–2027 a završí tyto granty GA ČR: *Umění na odiv: obrazová sbírka císaře Rudolfa II. v kontextu uměleckého sběratelství kolem roku 1600* (č. 20-15927S, řešitel Štěpán Vácha); *Barokní nástěnná malba mezi teorií a praxí* (č. 21-13208S, řešitel Martin Mádl); *Libri precum: Hodinky krále Václava IV. v kontextu laických modlitebních knih* (č. 22-28502S, řešitelka Milada Studničková) a *Polosoukromé hudební praxe v Praze, Vídni a Berlíně (1815–1850): hudební repertoár v dobovém sociokulturním kontextu* (č. 22-16531S, řešitelka Anja Bunzel).

Rok 2025 byl posledním řádným rokem řešení grantu GA ČR „Český Vasari“ *Jan Jakub Quirin Jahn (1739–1802) a jeho pojetí dějin výtvarného umění v Čechách* (č. 23-05042S), jehož příjemcem je Národní galerie v Praze a řešitelkou Radka Heisslerová (spoluřešitelkou za ÚDU AV ČR je Jana Marešová); řešitelky budou žádat o odklad hodnocení závěrečné zprávy. Rukopis závěrečné publikace prošel recenzním řízením a pracuje se na jeho vydání.

V roce 2025 pokračovalo podle schváleného plánu řešení dalších grantů GA ČR, jak standardního grantu *Prostory, objekty, autoři: budování kulturní veřejnosti v českých zemích 1790–1918* (č. 24-12190S, řešitelka Pavla Machalíková), tak bilaterálního grantu WEAVE na principu Leading Agency (GAČR + FWF – Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung): *Invisible Agents in Architecture (1908–38): Policies, Principles, and Projects in Central European Ministries of Public Work* (řešitelka za ÚDU AV ČR Vendula Hnídková).

Ve veřejné soutěži v roce 2025 získal ÚDU AV ČR jako příjemce tři granty GA ČR, jejichž řešení bude zahájeno v roce 2026: projekt zaměřený na průzkum role šlechty v počátcích fotografie ve střední Evropě – *Photography Go-Betweens and the Closed Society: The Nobility as a Catalyst for the Growth of Photography in Central Europe in the 1840s–1860s* (č. 26-20400S, řešitelka Petra Trnková); projekt, který se bude zabývat reflexí slovenského umění v Čechách v době meziválečné a válečné – *Unveiling Cultural Identities: Presentation and Representation of Slovak Visual Arts in the Czech Lands (1918–1945)* (č. 26-22685S, řešitelka Lucia Kvočáková) a konečně ambiciózní projekt muzikologického oddělení, který si klade za cíl detailně zmapovat a analyzovat koncertní život v Praze mezi světovými válkami, a to na základě studia dosud opomíjených pramenů – *Concert Life in Prague 1918-1938: Musical Agents and Discourses in a Changing Metropolis* (č. 26-23752S, řešitel Václav Kapsa).

V roce 2025 pokračovalo řešení dvou projektů z programu Ministerstva kultury NAKI III. Tým projektu *Zachování paměti: poválečná reflexe holokaustu v pomníkové tvorbě a výtvarném umění* (řešitelka Eva Janáčková) připravoval odbornou databázi pomníků a památníků holokaustu v ČR a vydal monografii *Pomníky a památníky holokaustu ve střední Evropě* i v anglickojazyčné verzi *Holocaust Monuments and Memorials in Central Europe* (De Gruyter). V rámci projektu *Památky a společnost v českých zemích mezi lety 1900 a 1960: Profesní a osobní strategie ochránců památek ve světle soukromé korespondence* (řešitelka Kristina Uhlíková) byla mimo jiné ve formě open access publikace vydána korespondence Zdeňka Wirtha s řadou českých a slovenských architektů, dotýkající se i aspektů památkové péče.

ÚDU získal v roce 2025 prestižní čtyřletý grant MŠMT v programu INTER-COST. Projekt nazvaný *Participace skrze modlitbu v pozdně středověké a raně novověké střední Evropě* (č. LUC25097) je součástí mezinárodního COST projektu *Prayticipate* a jeho cílem je komplexnější poznání středoevropských pramenů, vztahujících se k pozdně středověké devoci a jejím sociálním strukturám. Řešitelem za ÚDU AV ČR je Jan Dienstbier, řešitelkou spolupracující instituce a spolupříjemce (Ústav pro jazyk český AV ČR) je Kateřina Voleková.

V rámci dotačních programů AV ČR pokračovalo v roce 2025 řešení velkého výzkumného úkolu subvencovaného premií Lumina quaeruntur *Matrix fotomechanických reprodukcí: Dějiny vzdáleného přístupu k umění* (řešitelka Fedora Parkmann). V rámci tohoto projektu ÚDU AV ČR v roce 2025 vydal ambiciozní monografii, která se věnuje tomu, jak se umělci a teoretici avantgardní skupiny Devětsil stavěli k novým technologiím, rozšiřujícím možnosti fotomechanických reprodukcí a šíření textu a obrazu v tištěné podobě. Kniha *Technologie pro revoluci: Česká avantgarda v tisku* vyšla také v anglické mutaci *Technologies for the Revolution: The Czech Avant-Garde in Print*. Její autorkou je americká badatelka Meghan Forbes. Rovněž pokračovaly intenzivní restaurátorské a prezentační práce v rámci projektu *Nejstarší fotografie v Městském muzeu Polná: záchrana, výzkum, zpřístupnění* (odpovědné řešitelky Petra Trnková za ÚDU AV ČR a Alena Vyskočilová za Městské muzeum Polná), který je podporován v rámci programu Regionální spolupráce.

V rámci akademického zastřešujícího programu Strategie AV21 se v roce 2025 jednotliví odborní pracovníci ÚDU aktivně účastnili (formou workshopů, konferencí, výstav či v podobě tvorby databází) programů *Odolná společnost pro 21. století; Anatomie evropské společnosti: historie, tradice, kultura, identita a Moc předmětů: Materialita mezi minulostí a budoucností*. Larysa Naumova, působící v ÚDU v rámci programu Researchers at Risk Fellowship, se zapojila do programu Strategie AV21 *Identity ve světě válek a krizí*.

V roce 2025 odborní pracovníci ÚDU vydali nebo se svými texty podíleli na řadě významných publikací, v nichž zúročili několikaletou předcházející badatelskou práci. Vedle výše zmíněných výsledků grantových úkolů je třeba vyzdvihnout dvoujazyčnou publikaci *Zveřejnění umění: Vystavování v českých zemích a v habsburské říši v 19. století / Making Art Public: Exhibiting in the Czech Lands and in the Habsburg Empire in the 19th Century* (editorka Pavla Machalíková). Kniha nabízí první ucelený pohled na dynamický vývoj uměleckých výstav v českých zemích 19. století a na jejich roli v procesu formování moderního umění a umělecké veřejnosti. Pavla Machalíková a Taťána Petrasová připravily katalog Západočeské galerie v Plzni *Mezi divočinou a třešticím velkoměstem: Americká zkušenost Středoevropanů ve vizuální kultuře 19. století*, který představuje dvojí pohled – idealizující a kritický – na americký kontinent, který byl typický pro příchod v 19. století i pro recepci jejich zkušeností ve vizuální kultuře.

Aktuální studie, materiálie či archivní zjištění z oblasti dějin umění průběžně publikují čeští i zahraniční badatelé v ústavem vydávaném časopisu *Umění/Art*, zařazeném do databáze Web of Science. Specializovaným periodikem, vycházejícím z aktivit Centra pro výzkum umění a kultury doby Rudolfa II., je bulletin *Studia Rudolphina*. Oddělení muzikologie administrativně i odborně (spolu s mezinárodní redakční radou) zajišťuje vydávání čtvrtletníku *Hudební věda / Musicology / Musikwissenschaft*. Všechna tři periodika jsou nově vydávána a široce dostupná pod licencí open access. Ústav se v roce 2025 též podílel, spolu s Masarykovou univerzitou v Brně a Univerzitou ve švýcarském Lausanne, na vydávání prestižní mezinárodní revue *Convivium: Exchanges and Interactions in the Arts of Medieval Europe, Byzantium, and Mediterranean* (Brepols), která je také zařazena do databáze Web of Science.

Programy spolupráce

V rámci Programu podpory perspektivních lidských zdrojů (Mzdová podpora postdoktorandů na pracovištích AV ČR), jímž AV ČR podporuje nadějně vědecké pracovníky, na ÚDU AV ČR v roce 2025 pracoval David Vondráček s projektem *Studie české operety cca mezi lety 1900–1938 (2023–2025)*. Od poloviny roku 2025 působí v ÚDU AV ČR v rámci tohoto programu Eva Jarošová (2025–2027) s projektem *Nad hrobem mrtvého památku učí! Sepulkrální kultura Prahy a Střední Evropy let 1500–1650*, v jehož rámci již na podzim zorganizovala velkou mezinárodní konferenci, věnovanou hřbitovům jako součástí kulturní krajiny.

Díky stipendiu Josefa Dobrovského, které poskytuje AV ČR zahraničním badatelům na krátkodobé badatelské a konzultační pobyty v ČR, hostil ÚDU AV ČR v roce 2025 specialistku na dějiny sběratelství Martinu Baraldi z Ludwig Maximilian Universität v Mnichově, která se zde věnovala problematice kunstkomory Rudolfa II. Se členy Oddělení muzikologie spolupracovala odbornice na hudbu 19. století Sigrid Nieberle z univerzity v Dortmundu. Uměleckým vztahům Vídně a českých zemí se díky stipendiu mohl věnovat Miha Valant, historik umění z univerzity v Lublani.

Další organizační činnost

ÚDU společně s Uměleckohistorickou společností v českých zemích spravuje prestižní Stipendium Dr. Alfreda Badera, které je určeno k podpoře výzkumu evropského umění a architektury od středověku po 20. století. Stipendium umožňuje každým rokem ocenit tři excelentní projekty Ph.D. studentů a uskutečnit jejich pobyty na zahraničních univerzitách a výzkumných ústavech. Na každoročním mezinárodním workshopu, na němž stipendisté a stipendistky předkládají odborné veřejnosti výsledky svého studia ke kritické diskusi, se v roce 2025 představili: Eliška Petřeková, Masarykova univerzita v Brně (*Artists in the Service of Archeology: The Role of Artistic Invention in the Beginnings of Modern Scientific Exploration of Antiquity around 1800*), Petr Janáč, Masarykova univerzita v Brně (*Architectural Odyssey of Vladimír Karfík: The Influence of His Practice with F. L. Wright and Le Corbusier on His Residential Architecture in Zlín*) a Rado Ištok, Univerzita Karlova v Praze (*Czechoslovakia's Participation at the São Paulo Biennale*). Jejich příspěvky byly následovány diskusí pod vedením spolupracujících zahraničních odborníků (Valentin Kockel, University Augsburg; Robin Schuldenfrei, The Courtauld, University of London; Maria Mileeva, The Courtauld, University of London).

Stipendium pro rok 2025/26 bylo uděleno těmto doktorandům a jejich projektům:

- Alena Havlíková, Univerzita Palackého v Olomouci: *Žáci školy Adolfa Loose a jejich americká zkušenost*
- Jakub Straka, Masarykova univerzita v Brně: *Ozvěny přes železnou oponu: Studie o československém umění šedesátých let 20. století*
- Josef Holeček, České vysoké učení technické v Praze: *Kdo postavil moderní středoevropské město?*

Komise a rady

Pracovníci a pracovnice ÚDU AV ČR zasedají v hodnotících a odborných komisích Ministerstva kultury ČR, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Grantové agentury ČR, Univerzity Karlovy v Praze, Univerzity Palackého v Olomouci, Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, v poradních orgánech Národního památkového ústavu, Národní galerie v Praze, Národního filmového archivu a dalších kulturních institucí a v redakčních radách řady tuzemských i mezinárodních vědeckých časopisů. Působí rovněž jako pedagogové na mnoha univerzitách a vysokých školách a zasedají v oborových radách několika doktorských studijních programů.

Granty a dotace

Vědecké týmy ÚDU AV ČR se v roce 2025 věnovaly řešení řady níže uvedených projektů podpořených Grantovou agenturou ČR, Ministerstvem kultury ČR a Akademií věd ČR:

(Podrobnější informace viz v příloze 2 / Grantové projekty.)

GA ČR – Standardní projekty

- Libri precum: Hodinky krále Václava IV. v kontextu laických modlitebních knih (Milada Studničková)
- Polosoukromé hudební praxe v Praze, Vídni a Berlíně (1815–1850): Hudební repertoár v dobovém sociokulturním kontextu (Anja Bunzel)
- Český Vasari Jan Jakub Quirin Jahn (1739–1802) a jeho pojetí dějin výtvarného umění v Čechách (Jana Marešová, společně s Národní galerií v Praze)
- Opera inedita Maxe Dvořáka. Institucionalizace, sebeidentifikace a afektivita v dějinách umění (Tomáš Murár)
- Prostory, objekty, autoři: budování kulturní veřejnosti v českých zemích 1790–1918 (Pavla Machalíková)

WEAVE (Lead Agency GA ČR – FWF)

- „Neviditelní agenti“ v architektuře (1908–38): politiky, principy a projekty středoevropských ministerstev veřejných prací (Vendula Hnídková)

Programy podpory AV ČR

Strategie AV21 – program na podporu špičkového mezioborového výzkumu ve veřejném zájmu

V roce 2025 se řešitelé z ÚDU AV ČR podíleli na těchto projektech:

- Moc předmětů: Materialita mezi minulostí a budoucností

(ÚDU AV ČR je řešitelem aktivity „Materialita jako klíč k novému čtení uměleckých děl“ – Markéta Ježková)

- Odolná společnost pro 21. století: Potenciály krize a efektivní transformace (ÚDU AV ČR je řešitelem aktivit: „Odsun – okupace – oživení / Stavební podoba Ralska v minulém století a současné perspektivy“ – Ludmila Hůrková a „Analýza uměleckých reakcí na sociální změny v 19. století i v současnosti /identita, krize, polosoukromý prostor/“ – Anja Bunzel)

- Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita (ÚDU AV ČR je řešitelem aktivit: „Nový svět: Americká zkušenost v české a středoevropské kultuře 19. století“ – Pavla Machalíková; „Hudba mezi politickým tlakem a autonomií: česká situace a evropské kontexty“ – David Vondráček; „Mecenášské aktivity žen ve středověké střední Evropě: královny, šlechtičny, měšťanky IV“ – Helena Dáňová; „Problematika divadelního provozu italských oper v 18. století“ – Milada Jonášová; „The Vienna School of Art History IV: Für Riegl / Gegen Riegl“ – Tomáš Hlobil a Tomáš Murár; „Československé beatfestivity 1967 a 1968. Kulminace československého rockového koncertního života v kontextu evropské a světové hudební scény a domácí společensko-politické situace“ – Aleš Opekar)

- Identity ve světě válek a krizí (ÚDU AV ČR je řešitelem aktivity: „Transformace identity ukrajinské společnosti v období války a krize: současné tendence a kulturně-historický kontext“ – Larysa Naumova)

Akademie věd České republiky – Podpora excelence
Lumina quaeruntur – akademická prémie pro perspektivní výzkumné pracovníky a pracovnice 2023–2027

- Matrix fotomechanických reprodukcí: dějiny vzdáleného přístupu k umění (Fedora Parkmann)

Dotace Ministerstva kultury ČR

ÚDU AV ČR čerpal v roce 2025 dotace MK ČR na tyto publikace a projekty:

NAKI III – Program na podporu aplikovaného výzkumu v oblasti národní a kulturní identity na léta 2023 až 2030 Ministerstva kultury České republiky

- Památky a společnost v českých zemích mezi lety 1900 a 1960: profesní a osobní strategie ochránců památek ve světle soukromé korespondence (Kristina Uhlíková)
- Zachování paměti: poválečná reflexe holokaustu v pomníkové tvorbě a výtvarném umění (Eva Janáčková)

Další programy

- Umění/Art – vydávání odborného periodika v tištěné podobě (program Kulturní aktivity)
- Hudební věda – vydávání odborného periodika v tištěné podobě (program Kulturní aktivity)
- Databáze uměleckých výstav v českých zemích 1820–1950 (Národní plán obnovy)
- Umělecké památky Prahy: Pražský architektonický manuál (Národní plán obnovy)
- Průzkum a dokumentace fyzického stavu knihovního fondu ÚDU AV ČR a jeho preventivní konzervace (program Veřejné informační služby knihoven)
- Rekatalogizace LP desek ve fondu Muzikologické knihovny ÚDU AV ČR (program Veřejné informační služby knihoven)
- Katalogizace knihovny z pozůstalosti M. H. Schmida – pokračování, Muzikologická knihovna ÚDU AV ČR (program Veřejné informační služby knihoven)
- Doplnování vybraných záznamů článků do báze ANL. Muzikologické časopisy, Muzikologická knihovna ÚDU AV ČR (program Veřejné informační služby knihoven)

Dotace Ministerstva školství a tělovýchovy

INTER-EXCELLENCE II (podprogram INTER-COST-LUC25)

- Participace skrze modlitbu v pozdně středověké a raně novověké střední Evropě (řešitel Jan Dienstbier)

Mezinárodní aktivity

ÚDU AV ČR v roce 2025 organizoval nebo spoluorganizoval tato mezinárodní kolokvia a konference:

Nový svět: Americká zkušenost Středoevropana v kultuře 19. století / The New World: American Experience in Czech and Central European Culture of the 19th Century

5. – 7. 3. 2025

Plzeň, Západočeské muzeum

Organizátorky: Pavla Machalíková, Taťána Petrasová

Spolupořadatelé: Západočeské muzeum v Plzni, Západočeská galerie v Plzni, Plzeňská filharmonie

Architecture of Buildings for Education

20. 3. 2025

Praha, Akademické konferenční centrum

Organizátorka: Barbora Řepková

Spolupořadatelé: The Institute for Habsburg and Balkan Studies of the Austrian Academy of Sciences

The Vienna School of Art History IV: für Riegl / gegen Riegl

2. – 3. 4. 2025

Praha, Akademické konferenční centrum

Organizátor: Tomáš Murár

Text, textil, kontext / Text, textile, context

11. – 13. 6. 2025

Praha, Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

Organizátorka: Stanislava Fedrová

Spolupořadatelé: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy

La gestione teatrale delle opere italiane nel Sei e Settecento

20. – 21. 9. 2025

Český Krumlov

Organizátorka: Milada Jonášová

Spolupořadatelé: Centrum barokní kultury, z. s., Mozartova obec v ČR, Ensemble Hof-Musici

Dějiny umění jako (intelektuální) dobrodružství

21. – 22. 10. 2025

Praha, Akademické konferenční centrum

Organizátorky: Hana Buddeus, Katarína Mašterová

Spolupořadatelé: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy (Marie Rakušanová), Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze (Marie Holá)

Hřbitove, Hřbitove, zahrado zelená... Hřbitovy jako součást krajiny v průběhu staletí / Cemetery, Cemetery, Garden Green... Cemeteries as Part of the Landscape Through the Centuries

5. – 6. 11. 2025

Praha, Akademické konferenční centrum

Organizátorky: Eva Jarošová, Vanda Fouňová, Kristina Uhlíková

The Bourgeois Public Discusses Art III

6. – 7. 11. 2025

Praha, Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

Organizátorka: Pavla Machalíková

Spolupořadatelé: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

Architecture and the Power of Bureaucracy

6. – 7. 11. 2025

Vienna, Postal Savings Bank Building

Organizátorka: Vendula Hnídková

Spolupořadatelé: Institute of Habsburg and Balkan Studies, Austrian Academy of Sciences (Richard Kurdiovsky)

Vladimír Karbusický (1925–2002): An Academic at the Crossroads of Disciplines and Ideologies

7. – 8. 11. 2025

Praha, Muzikologická knihovna ÚDU AV ČR

Organizátor: Václav Kapsa

Spolupořadatelé: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i. (Matěj Kratochvíl)

Bader Scholars in Art History

11. 11. 2025

Praha, Akademické konferenční centrum

Organizátorka: Eva Janáčková

Spolupořadatelé: Uměleckohistorická společnost, z. s.

Migration and Resilience in/through the Arts

14. 11. 2025

Praha, Muzikologická knihovna ÚDU AV ČR

Organizátorky: Anja Bunzel, Markéta Kratochvílová

Participation through Prayer in the Late Medieval and Early Modern World (CA23143 PRAYTICIPATE) Material Realities of Prayer – Working Group 1 Meeting (Prague)

17. – 18. 11. 2025

Praha, Akademické konferenční centrum

Organizátor: Jan Dienstbier

Spolupořadatelé: European Cooperation in Science and Technology (COST),

Knihovna AV ČR, v. v. i.

Communication – Cooperation – Confrontation: Queens, Noblewomen, Burgher Women in the Middle Ages

16. – 17. 12. 2025

Praha, Akademické konferenční centrum

Organizátorky: Helena Dáňová, Klára Mezihoráková

Spolupořadatelé: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

Publikace

V nakladatelství Artefactum, založeném roku 1994 zejména pro potřeby publikování výzkumných výsledků ÚDU AV ČR, vyšly v roce 2025 tyto knižní publikace: (kompletní přehled publikační činnosti pracovníků a pracovníc ústavu je přílohou výroční zprávy č. 1 / Publikační činnost)

Meghan Forbes (ed.): *Technologies for the Revolution: the Czech Avant-Garde in Print*

První vydání, anglicky, bar. obr., s. 503, Praha: Artefactum – Karolinum 2025

ISBN 978-80-53018-01-2 (Artefactum)

ISBN 978-80-246-6050-9 (Karolinum)

Meghan Forbes (ed.): *Technologie pro revoluci: česká avantgarda v tisku*
První vydání, česky, bar. obr., s. 503, Praha: Artefactum 2025
ISBN 978-80-53018-02-9

Eva Janáčková (ed.): *Pomníky a památníky holokaustu ve střední Evropě*
První vydání, česky, bar. obr., s. 265, Praha: Academia – Artefactum 2025
ISBN 978-80-200-3676-6 (Academia)
ISBN 978-80-53018-17-3 (Artefactum)

Pavla Machalíková (ed.): *Zveřejnění umění: instituce, místa, kritické platformy a vystavování v českých zemích 19. století / Making Art Public: Exhibiting in the Czech Lands and the Habsburg Empire in the Nineteenth Century*
První vydání, česky, bar. obr., s. 283, Praha: Artefactum 2025
ISBN 978-80-53018-05-0

Kristina Uhlíková – Radka Heisslerová – Eva Jarošová (edd.): *Umělec a sítě – přátelé, spolupracovníci, zadavatelé zakázek*
První vydání česky, bar. obr., s. 316, Praha: Národní galerie v Praze – Artefactum 2025
ISBN 978-80-7035-888-7 (Národní galerie v Praze)
ISBN 978-80-53018-06-7 (Artefactum)

Sylva Dobalová: *Demokratizace Královské obory: svědectví vizuálních materiálů*
První vydání česky, bar. obr., s. 35, Praha: Artefactum 2025
ISBN 978-80-53018-20-3 (tištěná verze)
ISBN 978-80-53018-20-3 6 (PDF verze)

Petra Trnková – Natálie Trtíková: *Mikrohistorie fotografie / A Microhistory of Photography*
První vydání, česky a anglicky, bar. obr., s. 40, Praha: Artefactum 2025
ISBN 978-80-53018-13-5 (tištěná verze)
ISBN 978-80-53018-14-2 (PDF verze)

Milada Jonášová – Tomislav Volek (edd.): *Entità naturali e sovranaturali nell'opera italiana. L'opera italiana nei territori boemi durante il Settecento IX.*
První vydání italsky, bar. obr., s. 383, Praha: Academia – Artefactum 2025
ISBN 978-80-200-3670-4 (Academia)
ISBN 978-80-53018-12-8 (Artefactum)

Pavel Vlček: *Kostel sv. Barbory v Manětíně*
První vydání česky, bar. obr., s. 102, Praha: Artefactum 2025, ISBN 978-80-53018-18-0

Kristina Uhlíková (ed.): *Korespondence Zdeňka Wirtha s českými (a slovenskými) architekty a architektkami: Dušan Jurkovič – Kamil Hilbert – Pavel Janák – Ladislav Machoň – Augusta Müllerová*

První vydání, česky, bar. obr., s. 279, Praha: Artefactum 2025

ISBN 978-80-53018-16-6 (OA PDF verze)

DOI: <https://doi.org/10.54759/artefactum.2025.02.787>

Výstavy

Pracovníci a pracovnice ÚDU AV ČR v roce 2025 uspořádali nebo spolupřipravili níže uvedené výstavy:

Fotografické podmínky dějin umění a současný fotografický ateliér Ústavu dějin umění AV ČR

Praha, Window Gallery, ÚDU AV ČR, 12. 12. 2024 – 17. 4. 2025

Katarína Mašterová, Martin Pavlis, autorstvo

Pozoruhodný příběh Břetislava Bartoše

Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, 5. 11. 2024 – 2. 2. 2025

Tomáš Valeš, Jan Galeta, autoři

Celkový dojem veskrze příznivý: (Nejen) hudba objektivem Daniela Vojtíška (1950–2023)

Praha, Popmuseum, z. s., 12. 2. – 5. 4. 2025

Aleš Opekar, spoluautor

Mezi divočinou a třeštícím velkoměstem: Americká zkušenost Středoevropanů ve vizuální kultuře 19. století

Plzeň, Západočeská galerie, 7. 3. – 25. 5. 2025

Pavla Machalíková, Taťána Petrasová, autorky; Barbara Líznerová, restaurátorka

Jan Kvíz: I když jsem chlap bez vyznání, teď se vyznávám

Doubice, Cifra Gallery, 22. 3. – 10. 5. 2025

Viktorie Vítů, autorka, kurátorka

Emil Filla, Buchenwald, 1946 a 1947

Cheb, Galerie výtvarných umění v Chebu, 10. 4. – 22. 6. 2025

Tomáš Winter, autor

Oceán a spol.: Výstava ke 40. výročí založení kapely Oceán a k nedožitým šedesátinám Petra Muka

Praha, Popmuseum, z. s., 29. 4. – 10. 9. 2025

Aleš Opekar, spoluautor

Královny – šlechtičny – měšťanky. Kulturní aktivity žen ve středověku
Chrudim, Regionální muzeum v Chrudimi, 23. 5. – 7. 9. 2025
Helena Dáňová, Klára Mezihoráková, autorky

Josef Sudek, Josef Wagner: S chutí do rachoty
Praha, Ateliér Josefa Sudka, 27. 6. – 24. 8. 2025
Katarína Mašterová, autorka, kurátorka

Mikrohistorie fotografie / A Microhistory of Photography
Praha, Window Gallery ÚDU AV ČR, 31. 7. – 23. 11. 2025
Petra Trnková, kurátorka, spoluautorka

Cesty jsou pro mě příliš úzké
Lipnice nad Sázavou, Folková Lipnice, 12. 9. – 14. 9. 2025
Viktorie Vítů, autorka, kurátorka

Nebude nic! Mizející portréty na polenských daguerrotypiích
Polná, Městské muzeum v Polné, 2. – 31. 10. 2025
Kateřina Doležalová, restaurátorka

Opera pro chudé? Proměny českých muzikálů v čase i nečase
Praha, Popmuseum, z. s., 15. 10. 2025 – 14. 02. 2026
Aleš Opekar, spoluautor

Koncerty

Pracovníci a pracovnice ÚDU AV ČR v roce 2025 uspořádali nebo spolupracovali na přípravě níže uvedených koncertů:

For several friends: Slezské umění rozmanitosti. Johann Georg Orsler: Triové sonáty
Frýdek Místek, Zámek Frýdek-Místek, 30. 10. 2025
Václav Kapsa, dramaturgie a úvodní slovo

Podzimní hlas
Praha, ÚDU AV ČR, 14. 11. 2025
Anja Bunzel, Markéta Kratochvílová, pořadatelky

Spolupráce s vysokými školami a další pedagogická činnost

V roce 2025 se 27 vědeckých pracovníků a pracovníků ÚDU AV ČR podílelo na výuce a vedení závěrečných prací na vysokých a vyšších odborných školách v bakalářských, magisterských a doktorských programech, v oborech zaměřených na dějiny a teorii architektury a umění, muzikologii a estetiku. Působili na těchto českých a mezinárodních univerzitách a vysokých školách:

Akademie múzických umění v Praze / Hudební a taneční fakulta / Katedra hudební produkce – Aleš Opekar

Akademie výtvarných umění v Praze / Katedra teorie a dějin umění – Štěpán Vácha

Architectural Institute in Prague (ARCHIP) – Helena Dáňová

Filmová akademie múzických umění / Katedra fotografie / Ateliér konzervování a restaurování fotografie – Petra Trnková

Masarykova univerzita v Brně / Filozofická fakulta / Seminář dějin umění – Kateřina Dolejší, Jan Galeta, Jan Klípa, Tomáš Valeš

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Katedra výtvarné výchovy – Zuzana Duchková

Masarykova univerzita v Brně / Filozofická fakulta / Ústav české literatury – Stanislava Fedrová

Slezská univerzita v Opavě / Filosoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě / Ústav historických věd – Dalibor Prix, Ondřej Haničák

Slezská univerzita v Opavě / Filosoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě / Katedra bohemistiky a knihovnictví – Ondřej Haničák

Univerzita Hradec Králové/ Filozofická fakulta / Ústav historie – Eva Jarošová

Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem / Pedagogická fakulta / Katedra výtvarné kultury – Klára Mezihoráková

Univerzita Karlova v Praze / Filozofická fakulta / Katedra estetiky – Tomáš Hlobil, Roman Dykast

Univerzita Karlova v Praze / Filozofická fakulta / Ústav pro dějiny umění – Jakub Bachtík, Jan Dienstbier, Jan Klípa, Tadeáš Kadlec, Pavla Machalíková, Tomáš Winter, Štěpán Vácha

Univerzita Karlova v Praze / Katolická teologická fakulta / Katedra církevních dějin a literární historie – Milada Jonášová

Univerzita Karlova v Praze / Katolická teologická fakulta / Ústav dějin křesťanského umění – Eva Janáčková

Univerzita Palackého v Olomouci / Filozofická fakulta / Katedra dějin umění – Michaela Janečková, Kateřina Kubínová, Tomáš Winter

Univerzita Pardubice / Fakulta restaurování – Martin Mádl

Universität Wien / SPL 24 (Kultur- und Sozialanthropologie) – Anja Bunzel

Vysoká škola uměleckoprůmyslová (UMPRUM) / Katedra grafiky / Ateliér Fotografie II
– Katarína Mašterová, Michaela Janečková

ÚDU AV ČR smluvně spolupracuje s vysokými školami na uskutečňování doktorských studijních programů:

s Filozofickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci (od r. 2017)

s Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze (od r. 2018).

Knihovna ÚDU AV ČR

Knihovna ÚDU AV ČR se svými rozsáhlými specializovanými fondy patří k předním veřejným umělecko-historickým knihovnám v České republice, shromažďuje domácí umělecko-historickou literaturu a výběrově knihy z oborů estetiky, architektury, historie a literární vědy. Knihovna odebírá přes 200 titulů časopisů, z toho více než 40 % tvoří časopisy zahraniční. Nemalou část fondu tvoří zahraniční publikace, které jsou získávány nákupem a rozsáhlou výměnou publikací se 116 odbornými institucemi. Knihovna ÚDU AV ČR se stala v roce 2025 členem SDRUK – Sdružení knihoven ČR, z. s. Jde o spolek, jehož účelem je podpora demokracie zpřístupňováním kulturního bohatství a informačních zdrojů.

Rokem 2025 knihovna zahájila spolupráci s Centrem pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. světové války, o.p.s. Cílem je provenienční výzkum knihovny Zdeňka Wirtha a tzv. historického fondu.

V roce 2025 probíhá důkladná revize katalogizačních záznamů a průběžná revize knihovního fondu, která přináší řadu oprav i návrhy na vyřazení neprofilových publikací.

Na konci roku 2025 dosáhl knihovní fond počtu **96.142 knihovních jednotek** (knihy, výstavních katalogy a odborné časopisy).

Knihovna svým čtenářům poskytuje přístup do databází JSTOR, Scopus, Web of Knowledge, EBSCO, ProQuest, Manuscriptorium.

V roce 2025 byly v knihovně vykonány tyto práce:

- zapsáno a zkatalogizováno **1.707** knihovních jednotek (knihy a časopisy)
- odepsána **1** publikace
- počet čtenářů celkem **206**
- výpůjčky / prezenční: **758** sv. / absenční: **669** sv.
- vráceno: **1.501** sv.
- počet placených xerokopií: **270**
- meziknihovní výpůjční služba: **105** požadavků / kladně vyřízeno **87**
+ **9** xerokopií/skenů odesláno žádajícím knihovnám, vyřízeno **62** žádostí pracovníků a

pracovníc ÚDU AV ČR

- mezinárodní meziknihovní výp. služba: **15** objednávek
- na výměnu odesláno a zabaleno celkem **28** zásilek knih
- ASEP – zpracováno **166** bibliografických záznamů
- v knihovně bylo prodáno celkem **22** publikací ÚDU AV ČR za **8.137,- Kč**

Výše uvedený výčet prací doplňují další průběžné činnosti:

- pravidelné sledování knižních novinek, nabídkových periodik a katalogů, obstarávání knih a výstavních katalogů
- evidence a kompletace časopisů, objednávky, urgency; doplňování soupisu odebíraných periodik do centrální databáze EVIP v KNAV za r. 2025 a plánovaných na r. 2026
- do převazby předáno **108** knih
- vyčištěno **3.065** knih
- urgency výpůjček čtenářů
- příprava výstavek nových přírůstků knih a periodik
- zakládání knih
- poskytování informací a vyřizování dotazů
- kontrola, redakce, opravy a konzultace k nově zpracovaným záznamům v rámci retrokonverze katalogu

Další aktivity v roce 2025:

- V roce 2025 knihovna čerpala z programu VISK 4 dotace na ochranu fondu; podle harmonogramu práce bylo vyčištěno 3.065 knih; dále se pokračovalo v průzkumu, zpracování a ochraně historického fondu. Firma EMBA, spol. s r. o., dodala 221 archivních obalů na knihy historického fondu. Bylo opraveno 90 obálek knih.
- Zpracování periodik (OPAC) a transfery zpracovaných periodik do depozitáře Jenštejn; v roce 2025 se zpracovalo 383 titulů časopisů (438 kat. záznamů).
- Účast na konferencích:
 - Mgr. Ivana Yael Nepalová (49. celostátní knihovnický seminář pro knihovníky muzeí a galerií v Jeseníku – organizátor Knihovnická komise AMG; příspěvek pod názvem: *Knihovna ÚDU: Informační gramotnost a kurzy EIZ v oboru dějin umění pro školy a odbornou veřejnost*),
 - Mgr. Veronika Jungmannová (Kolokvium českých a slovenských bibliografů v Plzni; příspěvek pod názvem: *Reflexe 2. světové války ve fondech knihovny ÚDU AV ČR*).
- Revize a koordinace doplňování autorských identifikátorů (ORCID, WOS, SCOPUS), informační podpora pro zaměstnance.
- Správa informací a opravy záznamů v databázích (WOS, SCOPUS).

- Osobní, telefonické a emailové konzultace s pracovníky ústavu k evidenci podkladů do ASEP/RIV a k dalšímu hodnocení výzkumné činnosti.
- Technická a informační podpora pro přidělování identifikátoru DOI a autorských a institucionálních identifikátorů.
- Koordinace přidělování DOI v rámci ústavu, kontrola metadat při přidělování identifikátoru DOI.

Muzikologická knihovna ÚDU AV ČR

V průběhu roku 2025 probíhala v Muzikologické knihovně ÚDU díky grantové podpoře Ministerstva kultury z programu VISK 5 už čtvrtá fáze rekatalogizace LP desek. Díky dalšímu grantu z téhož podprogramu bylo (pod supervizí vedoucí knihovny J. Vozkové) dokončeno i zpracovávání knižní pozůstalosti prof. Manfreda-Hermannna Schmidta. V prosinci 2025 byly zpracovány a na Ministerstvo kultury podány dva další pokračovací projekty pro program VISK 5: jeden pro další fázi zpracování gramodesek a druhý pro článkovou bibliografii, která bude od roku 2026 převedena z programu VISK 9 do VISK 5.

Akvizicí byla (nákupem, výměnou i darem) do fondu získáno cca 200 nových publikací (zahraničních i tuzemských).

Díky novým akvizicím i postupnému zpracovávání dříve darovaných publikací vlastní knihovna ke konci roku 2025 přes 45.000 knih, periodik, hudebnin a zvukových nosičů.

V elektronickém katalogu knihovny bylo nově vytvořeno 2.190 záznamů o knihách, časopisech a LP deskách (z toho cca 2.000 v rámci projektů VISK 5), takže obsahuje ke konci roku 2025 přes 32.000 záznamů.

Pro knihovnu bylo v roce 2025 získáno 18 nových čtenářů, celkový počet evidovaných uživatelů je nyní 126. Bylo realizováno 650 absenčních výpůjček.

Na výměnu bylo vypraveno 96 zásilek časopisu Hudební věda.

Do elektronické bibliografické databáze přibylo v roce 2025 640 nových záznamů, z toho 460 s podporou Ministerstva kultury a jeho programu VISK 9. Databáze ke konci roku obsahovala celkem ca 27.750 záznamů. I na rok 2026 byla podána žádost na podporu muzikologické bibliografické databáze a jejího zapojení do souborné databáze českých článků (ANL).

Markéta Kratochvílová sestavila výroční soupis české muzikologické knižní a článkové produkce (cca 450 položek), který vyšel tiskem v časopise Hudební věda 4/2025. Do databáze ASEP zpracovala záznamy o vědecké produkci pracovníků muzikologického oddělení za rok 2025.

Obě pracovnice knihovny se během roku účastnily konferencí, seminářů a školení pořádaných Mezinárodní asociací hudebních knihoven, archivů a informačních

středisek IAML, Svazem knihovníků a informačních pracovníků ČR, bibliografickou sekci SDRUK a Knihovnou Akademie věd ČR, v. v. i.

Markéta Kratochvílová vystoupila s příspěvkem „Bibliografická databáze Muzikologické knihovny ÚDU AV ČR“ na semináři *České hudební online zdroje* pořádaném Českou národní skupinou IAML 9. a 10. dubna 2025. S příspěvkem o muzikologické bibliografické databázi vystoupila také na konferenci *České oborové bibliografie v éře digitálního věku*, kterou pořádal 11. června 2025 Historický ústav AV ČR, v. v. i., a odevzdala studii o muzikologické bibliografii pro sborník z této konference.

Aktivně se zúčastnila kongresu IAML v Salcburku 7.–11. července, kde kromě zastupování naší knihovny (při hlasování, jednání české sekce apod.) prezentovala vlastní muzikologický výzkum.

Muzikologická knihovna v rámci spolupráce se školami zaměstnala na studijní praxi jednoho studenta oboru hudební věda z FF UK.

Knihovna se v roce 2025 podílela na organizaci dvou konferencí a řady přednášek: Ve dnech 7.–8. listopadu se v naší knihovně konala mezinárodní konference *Vladimír Karbusický (1925–2002): An Academic at the Crossroads of Disciplines and Ideologies*; 21.–22. listopadu knihovna hostila *Výroční konferenci České společnosti pro hudební vědu*. Ve spolupráci s Oddělením muzikologie ÚDU jsme v knihovně zorganizovali sedm muzikologických přednášek z cyklu *Dialogo della musica*, dvě přednášky v rámci Týdne Akademie věd a 14. listopadu 2025 workshop s koncertem *Migrace a odolnost v umění*.

Fototéka a fotoateliér

Fototéka a fotoateliér tvoří jedno společné servisní pracoviště ÚDU AV ČR zaměřené na systematické shromažďování, tvorbu, správu, ochranu a zpřístupňování fotografické dokumentace výtvarného umění a architektury. Fotoateliér v jeho rámci zajišťuje odbornou fotografickou dokumentaci uměleckých děl, architektury i činnosti ústavu a podílí se na obrazovém zabezpečení vědeckých, publikačních a výstavních projektů. Oddělení tak komplexně podporuje vědeckou, publikační a výstavní činnost odborných oddělení ÚDU AV ČR i širší badatelské veřejnosti v České republice i v zahraničí. Fond fototéky je průběžně rozšiřován vlastní fotografickou činností fotoateliéru a současně prochází systematickou digitalizací starších fotografií, negativů a diapositivů s cílem jejich dlouhodobého uchování a zpřístupnění. Fotografická dokumentace je evidována ve sbírkovém evidenčním systému MUSEION.

V roce 2025 se oddělení podílelo na řadě ústavních i grantových projektů. Pro časopis *Umění/Art* a nakladatelství Artefactum byla připravována specializovaná obrazová dokumentace, oddělení zajišťovalo rovněž obrazový doprovod pro 31 publikací (z toho 25 tuzemských a 6 zahraničních) a pro 6 výstav v České republice. V rámci grantu GA ČR *Zachování paměti: Poválečná reflexe holokaustu v pomníkové tvorbě a výtvarném umění* vzniklo 675 nových fotografií a pro databázi *Architektonický manuál Prahy* dalších 906 snímků. Pro prezentaci a propagaci ÚDU AV ČR bylo vytvořeno 760 fotografií a 10 videí dokumentujících činnost ústavu.

V roce 2025 již Fototéka plně pracovala v informačním systému MUSEION, který sjednocuje dosavadní databáze instituce. Současně pokračovalo systematické čištění a zpřesňování migrovaných dat ze starší databáze FileMaker. Tento proces je dlouhodobý a s rostoucí intenzitou využívání systému se daří průběžně identifikovat a opravovat další nesrovnalosti.

Ve spolupráci s dobrovolníky a praktikanty ze středních škol bylo zdigitalizováno 935 černobílých fotografií Jaroslava Krejčího, které oddělení získalo z jeho pozůstalosti. Pro tento fond byla v systému MUSEION nově vytvořena inventární řada F-JK.

Údaje v číslech za rok 2025:

- uzavřeno 47 smluv na poskytnutí snímků z fototéky (včetně obrazových příloh)
- do systému MUSEION vloženo 3.380 nových záznamů,
- zdigitalizováno 76 sbírkových artefaktů ÚDU AV ČR (plány, grafiky, historické fotografie),
- vytvořeno 2.500 autorských digitálních fotografií, z toho 760 snímků dokumentace činnosti ÚDU AV ČR,
- vytvořeno 10 videí,
- Martin Pavlis organizačně zajišťoval přípravu 2 výstav ve Window Gallery.

Popularizační aktivity

Na konci července 2025 jsme ve Window Gallery, netradiční galerii ve výlohách knihovny ústavu, zahájili výstavu s názvem *Mikrohistorie fotografie*. Ta se věnovala mikroskopickému pozorování zajímavých detailů fotografií a fotomechanických tisků z druhé poloviny 19. a začátku 20. století. K výstavě vyšla doprovodná publikace.

V květnu jsme se již poněkolkáté zapojili do oblíbené akce *Open House Praha*. Ve spolupráci s Filosofickým a Sociologickým ústavem AV ČR jsme v rámci komentovaných prohlídek provedli areálem našich ústavů více než 400 návštěvníků. V rámci doprovodného programu k této akci jsme uspořádali samostatnou komentovanou prohlídku s historikem architektury Daliborem Prixem, který provedl návštěvníky naším areálem a poskytl jim podrobnější výklad.

Na začátku června jsme se opět zúčastnili *Veletrhu vědy* v pražských Letňanech. Tématem našeho stánku byl *Boj o město: Proč má ochrana památek smysl*. Expozici v roce 2025 připravila Kristina Uhlíková z Oddělení dokumentace. Expozice vycházela z projektu *Památky a společnost v českých zemích mezi lety 1900 a 1960*. Návštěvníci se mohli seznámit s historickými městy a jejich památkami, navrhnout nový dům, který by zapadl do proluky mezi staršími, dotvořit barokní fasádu domu na náměstí, rozpoznat jednotlivé architektonické styly nebo sestavit puzzle s fotografiemi domů.

Na tuto tematiku jsme na začátku září navázali na *Festivalu vědy a techniky v Brně* v rámci společného stánku Sdružení moravských pracovišť AV ČR.

S nakladatelstvím Artefactum jsme se v květnu v rámci společného stánku humanitních a společenských věd AV ČR zúčastnili veletrhu *Svět knihy*. V září jsme prezentovali naši knižní produkci na již pátém ročníku knižního veletrhu *GHMP Art Book Fair* na Zámku Troja. Knižní akce jsme zakončili na prosincovém knižním jarmarku *Knihex* v Holešovické tržnici v Praze. K letošním knižním novinkám jsme uspořádali tři slavnostní uvedení – v září jsme v Centru pro současné umění Praha představili knihu Meghan Forbes *Technologie pro revoluci: Česká avantgarda v tisku*, v listopadu knihu Evy Janáčkové *Pomníky a památníky holokaustu ve střední Evropě* v Knihovně Václava Havla a v prosinci knihu Pavly Machalíkové *Zveřejnění umění* v Dorado Coffee.

První týden v listopadu byl tradičně věnován vědeckému festivalu *Týden Akademie věd ČR*. V rámci programu se konala návštěvnicky velmi oblíbená exkurze *Dějiny umění tváří v tvář*, a to do Letohrádku Hvězda, dále přednášky Sylvie Dobalové společně s Markétou Kučerovou z Knihovny AV ČR *Nosorožec z roku 1515: Vzácný objev prvního vydání Dürerova dřevořezu*, Aleše Opekara *Zda být či nebýt rockerem, to je oč tu neběží: Filip Topol – klasik*, Václava Kapsy *Čtvero ročních dob Antonia Vivaldiho: 300 let od prvního vydání a Představení Ústavu dějin umění AV ČR – diskuse s ředitelem a prohlídka pracoviště určené především pro studenty*. Brněnské pracoviště uspořádalo *Procházku Brnem za historií i pověstmi a Moravský Manchester*.

IV. Hodnocení další a jiné činnosti

Ústav dějin umění AV ČR v roce 2025 nevyvíjel další a jinou činnost.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce

V roce 2025 nebyla uložena opatření k odstranění nedostatků v hospodaření ústavu.

VI. Stanoviska dozorčí rady

Stanoviska DR se uvádějí v části I.c) výroční zprávy.

VII. Další informace požadované zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví

- i. Skutečnosti, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy

Po rozvahovém dni nedošlo k žádné podstatné události ve vztahu k roku 2025.

ii. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště

V roce 2026 bude naplňována Koncepce činnosti ÚDU AV ČR na léta 2023–2027 (viz níže).

iii. Aktivity v oblasti výzkumu a vývoje

V roce 2026 proběhne diskuse nad výsledky Mezinárodního hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR za období 2020–2024 a diskuse o implementaci relevantních doporučení mezinárodní komise. Proběhne také vnitroústavní diskuse nad formulací nové Koncepce činnosti ÚDU AV ČR na léta 2027–2031. Badatelský profil pracoviště bude v roce 2026 nadále určovat platná Koncepce činnosti ÚDU AV ČR na léta 2023–2027, která definuje čtyři základní badatelské priority, na jejichž realizaci a naplňování budou participovat odborné týmy napříč jednotlivými odděleními pracoviště:

1/ Umělecké dílo a jeho materialita

Výzkum cílí na zkoumání materiálové podstaty uměleckých děl. Těžiště spočívá v několika oblastech, jejichž aktuálnost vyplývá z oborové praxe. Jedná se o využití moderních exaktních analytických metod v základním a aplikovaném výzkumu v oboru dějin umění, památkové péče a restaurování a o rozvoj nových metod technologického průzkumu a prezentace. Jako báze výše zmíněného výzkumu pro specialisty, státní správu i nejširší veřejnost slouží topografický výzkum ústavu. Z materiálového hlediska je zkoumána i role reprodukce v procesu vytváření, distribuování, dokumentování, ochrany a uchovávání uměleckých děl. Z dalších souvisejících témat je řešena materialita textového doprovodu uměleckých děl včetně pozice epigrafiky jako pomocné vědy dějin umění, materialita hudebního zápisu a zvukového záznamu a jsou vytvářeny kritické edice hudebních děl.

2/ Vizuální a hudební kultura ve společensko-historickém kontextu

Výzkum je zacílen na interpretaci výtvarné a hudební kultury v širokém kontextu sociálních vztahů v jejich dějinné situovanosti. Těžiště leží ve zkoumání ustavování a proměn specifických funkcí uměleckého díla jako kultovního předmětu, místa paměti, prostředku sociální reprezentace, propagandy, didaktické pomůcky, estetického stimulu, investice apod. Zájem je koncentrován rovněž na síť vztahů, v níž se umělecká díla nalézají a která propojuje jednotlivé zainteresované aktéry: tvůrce, objednavatele, interprety, recipienty, diváky, uživatele, kritiky, sběratele a obchodníky. Důraz je kladen na dynamický charakter výtvarné a hudební kultury, který se projevuje zejména neustálou proměnou idejí, témat, řešení, děl i aktérů. Konkrétní badatelská témata této priority jsou mj. sběratelství a mecenát, provenienční výzkum, marginalizované a opomíjené aspekty výtvarné a hudební kultury, genderově orientovaná tematika a vztah umění a médií.

3/ Kritika a teorie umění

Výzkum se soustřeďuje na reflexi kritiky a recepce výtvarných a hudebních děl, uměleckých výstav, koncertů a hudebních představení, které jsou součástí procesu komunikace, v němž se utváří význam díla. Kritika je sledována na pozadí proměňujících se komunitních, národních i transnacionálních narativů a ve spojitosti s pohledem dobového recipienta. Zároveň ji reflektujeme v rámci komplexnějšího

soustředění k počátkům a procesu formování dějin umění a muzikologie jako moderních uměnovědných disciplín. Ve výzkumu dějin a teorie obou oborů sledujeme jejich vztah k poznatkům a přístupům dalších humanitních a společenských věd (historie, filozofie, ad.), k dobovému společenskému, politickému a duchovnímu kontextu střední Evropy i k ryze současným problémům a fenoménům dnešního světa. Edičně zpřístupňujeme interpretace umění vnímané v domácí historiografii oboru jako významné, vydáváme a komentujeme teoreticky a metodologicky podnětné texty.

4/ Síť, infrastruktury a instituce

Proměnu paradigmatu a nové infrastrukturní formy a možnosti přináší digitální věk. Zajímá nás metoda a aplikované využití nástrojů digital humanities ve výzkumu, dokumentaci i popularizaci, usilujeme o rozšíření spolupráce s technickými obory. Za zvlášť důležité považujeme zprostředkování umění ve virtuálním prostoru, včetně vynášení dat do prezentačních forem (plány, mapy, interaktivní 3D modely jednotlivin, celků, kontextů) a pokročilé formy propojení s databázovými zdroji českých i zahraničních institucí (International Image Interoperability Framework, Getty Union List of Artist Names), využití dat ke kvalitativním a kvantitativním analýzám atd. (např. inventariarudolphina.com, projekt „Matrix fotomechanických reprodukcí“). Budování nových sítí vyžaduje i reflexi oborových sítí v minulosti. Proto sledujeme myšlení o umění také jako součást sítě vztahů a interakcí aktérů v lokálním, národním i transnacionálním kontextu (např. zpracování korespondenčních korpusů významných historických aktérů). Jako uzlové body takových sítí chápeme instituce a další protagonisty uměleckého provozu (akademická a univerzitní pracoviště, galerie a koncertní sítě, výstavy a hudební festivaly) a z tohoto pohledu se zabýváme jejich historií.

iv. Nabytí vlastních akcií nebo vlastních podílů

Společnost nenabyla žádných akcií nebo vlastnických podílů.

v. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích Ochrana životního prostředí:

ÚDU AV ČR věnuje pozornost památkové péči a ochraně architektonických a uměleckohistorických památek, které považuje za součást veřejného prostoru a životního prostředí. Ústav proto v rámci možností vystupuje proti necitlivým zásahům, v jejichž důsledku jsou památky poškozovány. K ochraně památek přispívá pak především jejich výzkumem, šířením poznatků o nich a pedagogickou činností, jakož i vypracováváním odborných posudků a podáváním návrhů na prohlášení za kulturní památku.

Z podstaty hlavní činnosti ÚDU AV ČR uvedené ve zřizovací listině vyplývá skutečnost, že ústav nevyvíjí činnost, která by se mohla negativně projevit na životním prostředí. Každodenní provoz instituce produkuje pouze běžný komunální odpad, s výjimkou použitého fotomateriálu a prázdných tonerových kazet. Svoz takového odpadu je zajištěn firmami, které provádějí za poplatek jeho ekologickou likvidaci. V objektu je pro všechny jeho uživatele umožněno třídění papíru a plastů.

Základní personální údaje

1. Členění zaměstnanců a zaměstnankyň podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2025 (fyzické osoby)

Věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0,0
21–30 let	1	7	8	8,9
31–40 let	7	11	18	20,0
41–50 let	11	18	29	32,2
51–60 let	8	12	20	22,2
61 let a více	6	9	15	16,7
Celkem	33	57	90	
%	36,7	63,3		100,0

2. Členění zaměstnanců/zaměstnankyň dle dosaženého vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2025 (fyzické osoby)

vzdělání dosažené	muži	ženy	celkem	%
Základní	0	0	0	0
Vyučen	0	0	0	0
střední odborné	0	0	0	0
úplné střední	0	0	0	0
úplné střední odborné	1	5	6	6,7
bakalářské	1	4	5	5,6
Vysokoškolské	15	24	39	43,3
Doktorské	16	24	40	44,4
Celkem	33	57	90	100,0

3. Celkový údaj o průměrných mzdách za rok 2025 (Kč)

	celkem
průměr. hrubá měsíční mzda	48 557

4. Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních poměrů zaměstnanců/kyň v roce 2025

	Počet
Nástupy	10
Odchody	8

5. Trvání pracovního poměru zaměstnanců a zaměstnankyň – stav k 31. 12. 2025

Doba trvání	Počet	%
do 5 let	38	42,3
do 10 let	21	23,3
do 15 let	3	3,3
do 20 let	4	4,4
nad 20 let	24	26,7
Celkem	90	100,0

Rozbor čerpání mzdových prostředků za rok 2025

1. Přehled čerpaných mzdových prostředků za rok 2025 (bez náhrad nemocenských dávek a odměn ze SF)

Ukazatel	Prostředky na mzdy tis. Kč	Ostatní osobní náklady (OON) tis. Kč
skutečnost za rok 2025	41 520	5 330
z toho mimorozpočtové prostředky	7 199	3 461

2. Vyplacené mzdy celkem za rok 2025 v členění podle složek mzdy

Složka mzdy	tis. Kč	%
mzdové tarify	27 883	67,16
příplatky za vedení	844	2,03
náhrady mzdy	4 043	9,74
odměny	3 517	8,47
osobní příplatky	5 233	12,60
Mzdy celkem	41 520	100,00

3. Vyplacené OON celkem za rok 2025

	tis. Kč	%
dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	5107	95,82
odměny členům Rady pracoviště a Dozorčí rady	223	4,18
OON celkem	5 330	100,00

4. Průměrné měsíční mzdy podle kategorií zaměstnanců a zaměstnankyň v roce 2025

Kategorie zaměstnanců a zaměstnankyň	Průměrný přepoč. počet zaměstnanců	Průměr. měsíční mzda v Kč
vědecký pracovník (s atestací, kat. 1)	41,14	52 068
odborný pracovník VaV s VŠ (kat. 2)	3,21	39 218
odborný pracovník s VŠ (kat. 3)	18,75	43 465
odborný pracovník s SŠ a VOŠ (kat. 4)	0,15	47 778
odborný pracovník VaV se SŠ a VOŠ		
technicko-hospodářský pracovník (kat. 7)	8,03	46 208
dělník (kat. 8)		
provozní pracovník (kat. 9)		
Celkem	71,28	48 557

- vi. Informace o tom, zda má pracoviště pobočku nebo jinou část obchodního závodu v zahraničí

Pracoviště nemá pobočku v zahraničí.

VIII. Informace o činnosti pracoviště v oblasti poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, obsahující následující údaje:

- i. Počet podaných žádostí o informace a počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti – 0/0.
- ii. Počet podaných odvolání proti rozhodnutí – 0.
- iii. Opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které pracoviště vynaložilo v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a zaměstnankyně a nákladů na právní zastoupení – žádný rozsudek nebyl vynesena.
- iv. Výčet poskytnutých výhradních licencí včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence – V rámci licenčních a nakladatelských smluv byly poskytnuty 4 výhradní licence, a to na užití zaměstnaneckého díla (odborného textu) za účelem vydání díla. Bez poskytnutí tohoto typu licencí by nebylo možno dotyčná díla publikovat.
- v. Počet stížností podaných na postup při vyřizování žádosti o informace, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení – žádné.
- vi. Další informace vztahující se k uplatňování zákona o svobodném přístupu k informacím – žádné.

IX. Kompletní účetní závěrka skládající se z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy k účetní závěrce

Účetní uzávěrka, Rozvaha VVI, Výkaz zisku a ztráty, Příloha k účetní závěrce ke dni 31. 12. 2025

Výnosy

Činnost ÚDU AV ČR je financována zejména z dotačních prostředků od zřizovatele a dále z prostředků získaných vlastní činností v rámci zakázek hlavní činnosti (služby knihovny, oddělení dokumentace a fototéky, licence). Prostředky z vlastní činnosti tvoří

málo významný zdroj finančních prostředků pro činnost ústavu. Příjmy tvoří také platby za pronájem dočasně nevyužívaných prostor. Tržby za časopisy a publikace jsou zcela použity na dofinancování vydavatelské činnosti. Celkové výnosy činily **90 461** tis. Kč.

Podíl dotací státního rozpočtu na financování činnosti	v tis. Kč
Institucionální podpora výzkumné organizace	51 835
Institucionální podpora na činnost AV ČR	10 520
Granty GA ČR	9 972
Ostatní rezorty – MK, MŠMT	10 815
Prostředky státního rozpočtu celkem	83 142
Podíl prostředků st. rozpočtu na celkových zdrojích v %	91,91 %

Ostatní zdroje	v tis. Kč
tržby za časopisy a publikace	490
tržby za služby (zakázky hlavní činnosti)	421
ost. výnosy – nájmy, úroky, pojist. plnění, náhrady škod apod.	868
zúčtování fondů – rezervní fond	2
– sociální fond	215
– fond účelově určených prostředků	2 088
– fond reprodukce majetku	0
ostatní dotace – Nadace Český hudební fond	40
odpisy majetku z dotace	3 195
Ostatní zdroje celkem	7 319
Podíl ostatních prostředků na celkových zdrojích v %	8,09 %

Náklady na výzkum a vývoj

Na výzkum a vývoj ústav vynaložil **90 393** tis. Kč.

10.1. Realizované projekty	počet	celkové náklady v tis. Kč
institucionální výzkum a vývoj	21	69 247
granty GA ČR	6	9 972
projekty MK	11	10 152
projekt MŠMT	1	663
nadace	1	40
zahraniční	3	319
Celkem		90 393

Rozbor nákladů	v %	v tis. Kč
Náklady celkem	100,00 %	90 392,87

Náklady: osobní	70,13 %	63 391,52
věcné	29,87 %	27 001,35
Osobní náklady na 1 pracovníka (FTE)		889,33
Věcné náklady na 1 pracovníka (FTE)		378,81
Celkové náklady na 1 pracovníka (FTE)		1 268,14
Energetická náročnost (podíl na celkových nákladech)	0,88 %	798,73
Náklady na energie na 1 pracovníka (FTE)		11,21
Materiálová náročnost (podíl na celkových nákladech)	1,97 %	1 784,89
Materiálové náklady na 1 pracovníka (FTE)		25,04
Cestovné celkem (podíl na celkových nákladech)	2,22 %	2 006,54
Cestovné na 1 pracovníka (FTE)		28,15
Hospodářský výsledek		
Zisk (+); ztráta (-) (podíl na celkových nákladech)	0,08 %	68,57

Rozhodující část nákladů tvoří osobní náklady, náklady na provoz užívaných objektů, tisk vědeckých publikací, služby a cestovné nezbytné k zajištění výzkumných projektů.

Investiční prostředky

ÚDU AV ČR obdržel investiční dotaci od zřizovatele ve výši 2 953 tis. Kč. Na stavební akce v objektu bylo vydáno 114 tis Kč, na rozšíření EIS 146 tis Kč, na pořízení stacionárních regálů 144 tis. Kč, na nákup přístrojového vybavení 1 016 tis. Kč a výpočetní techniku 1 533 tis. Kč.

Od MK ČR obdržel ÚDU AV ČR částku 247 tis. Kč na pořízení bezpečnostních dveří do oddělení dokumentace.

Rozvaha

IČO
68378033

Sestaveno k 31. 12. 2025
(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb. ve
znění pozdějších předpisů

Položka		Číslo řádku	Stav	
Číslo	Název		k 01. 01. 2025	k 31. 12. 2025
A	A. Dlouhodobý majetek celkem	001	80 158	79 849
A.I	I. Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	002	5 329	5 476
A.I.1	1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	003		
A.I.2	2. Software	004	5 329	5 476
A.I.3	3. Ocenitelná práva	005		
A.I.4	4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	006		
A.I.5	5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	007		
A.I.6	6. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	008		
A.I.7	7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	009		
A.II	II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	010	109 665	111 862
A.II.1	1. Pozemky	011	33 588	33 588
A.II.2	2. Umělecká díla, předměty a sbírky	012		
A.II.3	3. Stavby	013	45 764	46 013
A.II.4	4. Hmotné movité věci a jejich soubory	014	28 852	31 012
A.II.5	5. Pěstitelské celky trvalých porostů	015		
A.II.6	6. Dospělá zvířata a jejich skupiny	016		
A.II.7	7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	017	1 461	1 136
A.II.8	8. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	018		
A.II.9	9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	019		112
A.II.10	10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	020		
A.III	III. Dlouhodobý finanční majetek celkem	021		
A.III.1	1. Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	022		
A.III.2	2. Podíly – podstatný vliv	023		
A.III.3	3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	024		
A.III.4	4. Zápůjčky organizačním složkám	025		
A.III.5	5. Ostatní dlouhodobé zápůjčky	026		
A.III.6	6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	027		
A.IV	IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	028	-34 837	-37 488
A.IV.1	1. Oprávky k nehmot. výsl. výzkumu a vývoje	029		
A.IV.2	2. Oprávky k softwaru	030	-2 269	-3 526
A.IV.3	3. Oprávky k ocenitelným právům	031		
A.IV.4	4. Oprávky k DDNM	032		
A.IV.5	5. Oprávky k ostatnímu DNM	033		
A.IV.6	6. Oprávky ke stavbám	034	-7 012	-7 470
A.IV.7	7. Oprávky k sam. movitým věcem a souborům hm. mov. věci	035	-24 094	-25 356
A.IV.8	8. Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	036		
A.IV.9	9. Oprávky k zákl. stádu a tažným zvířatům	037		
A.IV.10	10. Oprávky k DDHM	038	-1 461	-1 136
A.IV.11	11. Oprávky k ostatnímu DHM	039		
B	B. Krátkodobý majetek celkem	040	22 641	21 454
B.I	I. Zásoby celkem	041	2 832	2 877
B.I.1	1. Materiál na skladě	042		6
B.I.2	2. Materiál na cestě	043		
B.I.3	3. Nedokončená výroba	044		
B.I.4	4. Polotovary vlastní výroby	045		

B.I.5	5. Výrobky	046	2 832	2 872
B.I.6	6. Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	047		
B.I.7	7. Zboží na skladě a v prodejnách	048		
B.I.8	8. Zboží na cestě	049		
B.I.9	9. Poskytnuté zálohy na zásoby	050		
B.II	II. Pohledávky celkem	051	381	244
B.II.1	1. Odběratelé	052	250	162
B.II.2	2. Směnky k inkasu	053		
B.II.3	3. Pohledávky za eskontované cenné papíry	054		
B.II.4	4. Poskytnuté provozní zálohy	055	51	60
B.II.5	5. Ostatní pohledávky	056		
B.II.6	6. Pohledávky za zaměstnanci	057	27	22
B.II.7	7. Pohledávky za institucemi SZ a VZP	058		
B.II.8	8. Daň z příjmů	059		
B.II.9	9. Ostatní přímé daně	060		
B.II.10	10. Daň z přidané hodnoty	061		
B.II.11	11. Ostatní daně a poplatky	062		
B.II.12	12. Nároky na dotace a ost. zúčtování SR	063		
B.II.13	13. Nároky na dotace a ost. zúčtování ÚSC	064		
B.II.14	14. Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti	065		
B.II.15	15. Pohledávky z pevných termínovaných operací a opcí	066		
B.II.16	16. Pohledávky z vydaných dluhopisů	067		
B.II.17	17. Jiné pohledávky	068	10	
B.II.18	18. Dohadné účty aktivní	069	43	
B.II.19	19. Opravná položka k pohledávkám	070		
B.III	III. Krátkodobý finanční majetek celkem	071	19 146	18 226
B.III.1	1. Peněžní prostředky v pokladně	072	11	23
B.III.2	2. Ceniny	073		
B.III.3	3. Peněžní prostředky na účtech	074	19 135	18 203
B.III.4	4. Majetkové cenné papíry k obchodování	075		
B.III.5	5. Dluhové cenné papíry k obchodování	076		
B.III.6	6. Ostatní cenné papíry	077		
B.III.7	7. Peníze na cestě	078		
B.IV	IV. Jiná aktiva celkem	079	282	107
B.IV.1	1. Náklady příštích období	080	274	96
B.IV.2	2. Příjmy příštích období	081	8	11
	AKTIVA CELKEM	082	102 799	101 303
A	A. Vlastní zdroje celkem	083	93 550	93 407
A.I	I. Jmění celkem	084	92 914	93 339
A.I.1	1. Vlastní jmění	085	80 158	79 849
A.I.2	2. Fondy	086	12 756	13 489
A.I.3	3. Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a závazků	087		
A.II	II. Výsledek hospodaření celkem	088	636	69
A.II.1	1. Účet výsledku hospodaření	089		69
A.II.2	2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	090	636	
A.II.3	3. Nerozdělený zisk, neuhrzená ztráta minulých let	091		
B	B. Cizí zdroje celkem	092	9 249	7 896
B.I	I. Rezervy celkem	093		
B.I.1	1. Rezervy	094		
B.II	II. Dlouhodobé závazky celkem	095		
B.II.1	1. Dlouhodobé úvěry	096		
B.II.2	2. Vydané dluhopisy	097		
B.II.3	3. Závazky z pronájmu	098		
B.II.4	4. Přijaté dlouhodobé zálohy	099		
B.II.5	5. Dlouhodobé směnky k úhradě	100		

B.II.6	6. Dohadné účty pasívní	101		
B.II.7	7. Ostatní dlouhodobé závazky	102		
B.III	III. Krátkodobé závazky celkem	103	9 054	7 555
B.III.1	1. Dodavatelé	104	345	504
B.III.2	2. Směnky k úhradě	105		
B.III.3	3. Přijaté zálohy	106		
B.III.4	4. Ostatní závazky	107		
B.III.5	5. Zaměstnanci	108	3 851	3 830
B.III.6	6. Ostatní závazky vůči zaměstnancům	109	2	
B.III.7	7. Závazky k institucím SZ a VZP	110	1 999	1 983
B.III.8	8. Daň z příjmů	111		
B.III.9	9. Ostatní přímé daně	112	478	476
B.III.10	10. Daň z přidané hodnoty	113	152	56
B.III.11	11. Ostatní daně a poplatky	114	-2	-2
B.III.12	12. Závazky ze vztahu k SR	115	30	35
B.III.13	13. Závazky ze vztahu k rozpočtu ÚSC	116		
B.III.14	14. Závazky z upsaných nesplacených cen. papírů a podílů	117		
B.III.15	15. Závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti	118		
B.III.16	16. Závazky z pevných term. operací a opcí	119		
B.III.17	17. Jiné závazky	120	1 882	378
B.III.18	18. Krátkodobé úvěry	121		
B.III.19	19. Eskontní úvěry	122		
B.III.20	20. Vydané krátkodobé dluhopisy	123		
B.III.21	21. Vlastní dluhopisy	124		
B.III.22	22. Dohadné účty pasívní	125	318	295
B.III.23	23. Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	126		
B.IV	IV. Jiná pasíva celkem	127	195	341
B.IV.1	1. Výdaje příštích období	128	195	341
B.IV.2	2. Výnosy příštích období	129		
	PASIVA CELKEM	130	102 799	101 303

Razítko:

Odpovědná osoba (statutární zástupce):

doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.

Podpis odpovědné osoby:

Právní forma účetní jednotky:

veřejná výzkumná instituce

Osoba odpovědná za sestavení:

PhDr. Mgr. Jan Uhlík, Ph.D., MBA

Podpis osoby odpovědné za sestavení:

Předmět podnikání:

výzkum a vývoj v oblasti společenských a humanitních věd

Okamžik sestavení: 10. 06. 2026

Výkaz zisku a ztráty

Od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2025
(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb. ve
znění pozdějších předpisů

IČO
68378033

Položka		Číslo řádku	Činnost		
Číslo	Název		Hlavní	Další	Jiná
A	A. Náklady				
A.I	I. Spotřebované nákupy a nakupované služby	002	19 990		
A.I.1	1. Spotřeba materiálu, energie a ost. neskl. dodávek	003	2 584		
A.I.2	2. Prodané zboží	004			
A.I.3	3. Opravy a udržování	005	571		
A.I.4	4. Náklady na cestovné	006	2 007		
A.I.5	5. Náklady na reprezentaci	007	157		
A.I.6	6. Ostatní služby	008	14 671		
A.II	II. Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	009	-40		
A.II.7	7. Změny stavu zásob vlastní činnosti	010	-40		
A.II.8	8. Aktivace materiálu, zboží a vnitřních služeb	011			
A.II.9	9. Aktivace dlouhodobého majetku	012			
A.III	III. Osobní náklady	013	63 392		
A.III.10	10. Mzdové náklady	014	46 935		
A.III.11	11. Zákonné sociální pojištění	015	14 671		
A.III.11	12. Ostatní sociální pojištění	016			
A.III.13	13. Zákonné sociální náklady	017	1 781		
A.III.14	14. Ostatní sociální náklady	018	4		
A.IV	IV. Daně a poplatky	019	24		
A.IV.15	15. Daně a poplatky	020	24		
A.V	V. Ostatní náklady	021	3 479		
A.V.16	16. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost. pokuty a penále	022			
A.V.17	17. Odpisy nedobytné pohledávky	023	5		
A.V.18	18. Nákladové úroky	024			
A.V.19	19. Kurzové ztráty	025	65		
A.V.20	20. Dary	026			
A.V.21	21. Manka a škody	027			
A.V.22	22. Jiné ostatní náklady	028	3 409		
A.VI	VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a OP	029	3 509		
A.VI.23	23. Odpisy dlouhodobého majetku	030	3 509		
A.VI.24	24. Prodaný dlouhodobý majetek	031			
A.VI.25	25. Prodané cenné papíry a podíly	032			
A.VI.26	26. Prodaný materiál	033			
A.VI.27	27. Tvorba a použití rezerv a opravných položek	034			
A.VII	VII. Poskytnuté příspěvky	035	39		
A.VII.28	28. Poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	036	39		
A.VIII	VIII. Daň z příjmů	037			
A.VIII.29	29. Daň z příjmů	038			
	Náklady celkem	039	90 393		
B	B. Výnosy				

B.I	I. Provozní dotace	041	83 181		
B.I.1	1. Provozní dotace	042	83 181		
B.II	II. Přijaté příspěvky	043			
B.II.2	2. Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	044			
B.II.3	3. Přijaté příspěvky (dary)	045			
B.II.4	4. Přijaté členské příspěvky	046			
B.III	III. Tržba za vlastní výkony a za zboží	047	911		
B.IV	IV. Ostatní výnosy	048	6 300		
B.IV.5	5. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost pokuty a penále	049			
B.IV.6	6. Platby za odepsané pohledávky	050			
B.IV.7	7. Výnosové úroky	051			
B.IV.8	8. Kurzové zisky	052			
B.IV.9	9. Zúčtování fondů	053	2 305		
B.IV.10	10. Jiné ostatní výnosy	054	3 994		
B.V	V. Tržby z prodeje majetku	055	69		
B.V.11	11. Tržby z prodeje dlouhodobého nehm. a hm. majetku	056	69		
B.V.12	12. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	057			
B.V.13	13. Tržby z prodeje materiálu	058			
B.V.14	14. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	059			
B.V.15	15. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	060			
	Výnosy celkem	061	90 461		
C	C. Výsledek hospodaření před zdaněním	062	69		
D	D. Výsledek hospodaření po zdanění	063	69		

Razítko:

Odpovědná osoba (statutární zástupce):

doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.

Podpis odpovědné osoby:

Právní forma účetní jednotky:

veřejná výzkumná instituce

Osoba odpovědná za sestavení:

PhDr. Mgr. Jan Uhlík, Ph.D., MBA

Podpis osoby odpovědné za sestavení:

Předmět podnikání:

výzkum a vývoj v oblasti společenských a humanitních věd

Okamžik sestavení: 10. 06. 2026

Příloha k účetní závěrce ke dni 31. 12. 2025

Účetní jednotka: se sídlem: právní forma: IČO:	Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. Husova 352/4, 110 00 Praha 1 veřejná výzkumná instituce 68378033
Zřizovatel:	Akademie věd České republiky – organizační složka státu IČO 60165171 se sídlem v Praze 1, Národní 1009/3, PSČ 117 20
Hlavní činnost:	uskutečňovat vědecký výzkum v oboru dějin a teorie umění, architektury, historického urbanismu, památkové péče, výtvarné kritiky, estetiky a muzikologie získávat, zpracovávat a rozšiřovat vědecké informace, vydávat vědecké publikace, shromažďovat a zpracovávat dokumentaci děl výtvarného umění a hudby; poskytovat vědecké posudky, stanoviska a doporučení, provádět konzultační a poradenskou činnost; v oborech své vědecké činnosti připravovat a pořádat výstavy a koncerty; ve spolupráci s vysokými školami uskutečňovat doktorské studijní programy a vychovávat vědecké pracovníky; v rámci předmětu své činnosti rozvíjet mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací; pořádat vědecká setkání, konference a semináře, včetně mezinárodních, a zajišťovat infrastrukturu pro výzkum
Další činnost:	--
Jiná činnost:	--
Statutární orgán:	ředitel doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.
Rada instituce:	předseda prof. PhDr. Lubomír Slavíček, CSc. (externí) místopředsedkyně Mgr. Kateřina Dolejší, Ph.D. členové Mgr. Sylva Dobalová, Ph.D. PhDr. Kateřina Kubínová, Ph.D. PhDr. Taťána Petrasová, CSc. Dr. Anja Bunzel doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D. doc. PhDr. Jana Zapletalová, Ph.D. (externí) Mgr. Aleš Březina, Ph.D. (externí) Mgr. Helena Dáňová, Ph.D.
Dozorčí rada:	předsedkyně JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D. – do 16.8.2025 předseda Ing. Pavel Janáček, Ph.D. – od 17.8.2025

místopředsedkyně	Mgr. Pavla Machalíková, Ph.D.
členové/členky	doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. PhDr. Alena Volrábová, Ph.D. prof. RNDr. David Honys, Ph.D.
tajemnice	Mgr. et Mgr. Stanislava Fedrová, Ph.D.

Účetní období: 1. leden – 31. prosinec, 2025

1. Použité obecné účetní zásady, účetní metody a jejich změny a odchylky

Účetní závěrka je sestavena v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví a s vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Při vedení účetnictví jsou používány účetní metody podle §32-§42 vyhlášky.

V účtovém rozvrhu si účetní jednotka stanoví uspořádání a obsah syntetických účtů v rámci účtových skupin směrné účtové osnovy, která je závazně stanovena zřizovatelem. Účetní záznamy jsou zpracovány informačně ekonomickým systémem iFIS společnosti BBM, s.r.o. Písek, zpracování mzdového účetnictví zajišťuje mzdový systém EGJE společnosti Elanor spol. s r. o.

Centrální zálohování dat je zajištěno zřizovatelem na základě servisní smlouvy uzavřené se Střediskem společných činností AV ČR, v. v. i. Účetní doklady v tištěné podobě jsou uloženy v archivu dokumentace THS v souladu se zákonem o účetnictví v objektu sídla účetní jednotky.

1.1. Oceňování majetku a závazků, odpisy

1.1.1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek byl při nákupu oceňován pořizovací cenou. Odpisy jsou stanoveny odpisovým plánem a jsou rovnoměrné.

ÚDU vlastní spoluvlastnický podíl ve výši 1/3 k nemovitému majetku objektu Husova-Jílská s příslušenstvím, oceněný reprodukční cenou. Tento majetek ve výši vlastnického podílu je odepisován jako pořízený z vlastních zdrojů s tvorbou Fondu reprodukce majetku.

Ostatní hmotný a nehmotný majetek pořízený z dotace (veřejných prostředků) ÚDU odepisuje bez tvorby Fondu reprodukce majetku. O výši odpisů je navýšeno vlastní jmění a jiné ostatní výnosy.

Dlouhodobý majetek vytvořený vlastní činností nebo bezplatně získaný ÚDU k datu účetní závěrky nevykazuje.

1.1.2. Dlouhodobý finanční majetek

ÚDU podíly a cenné papíry k datu účetní závěrky nevykazuje.

1.1.3. Zásoby

Zásoby vytvořené vlastní činností jsou oceňovány vlastními náklady.

1.1.4. Pohledávky

Pohledávky se oceňují při svém vzniku jmenovitou hodnotou. Pohledávky se rozdělují na krátkodobé (doba splatnosti do 12 měsíců včetně) a dlouhodobé (splatnost nad 12 měsíců).

1.1.5. Krátkodobý finanční majetek

Krátkodobý finanční majetek je oceňován jmenovitými hodnotami. K datu účetní závěrky je tvořen zůstatky v pokladně, na běžných účtech, na účtu sociálního a rezervního fondu. Bankovní účty jsou vedeny v Kč a v USD.

1.1.6. Závazky

Dlouhodobé i krátkodobé závazky se vykazují ve jmenovitých hodnotách.

1.2. Přepočet údajů v cizích měnách na českou měnu

Přepočet majetku, pohledávek a závazků v cizí měně na Kč během účetního období je prováděn kurzem ČNB ke dni vystavení pohledávky nebo přijetí závazku. K poslednímu dni účetního období jsou případné pohledávky a závazky přepočteny kurzem k 31. 12. běžného roku vyhlášeným ČNB. Kurzem k 31. 12. 2025 byl přepočten také zůstatek bankovního účtu v USD.

1.3. Rozsah, ve kterém byl výpočet zisku nebo ztráty ovlivněn způsobem oceňování finančního majetku

V roce 2025 nebyl výsledek hospodaření ovlivněn způsobem oceňování finančního majetku.

1.4. Podstatné změny použitých účetních metod

Podstatné změny způsobů oceňování, odepisování ani postupů účtování oproti minulému účetnímu období nenastaly. Použité účetní metody odpovídají požadavkům zákona o účetnictví.

2. Významné položky rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty, u kterých je uvedení podstatné pro hodnocení finanční a majetkové situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, pokud tyto informace nevyplývají přímo z rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty

2.1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Nemovitý majetek tvoří spoluvlastnický podíl 1/3 z objektu Husova-Jilská (budovy, pozemky). Movitý majetek zahrnuje zejména výpočetní a fotografickou techniku, běžné kancelářské vybavení a osobní automobily.

Jednotlivé položky dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v tis. Kč:

Položky majetku	Pořizovací cena		Oprávk		Zůstatková cena		Přírůstky	Úbytky
	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Běžné období
Dl. nehm. majetek	5476	5330	-3526	-2269	1950	3060	146	0
Pozemky	33588	33588	0	0	33588	33588	0	0
Stavby	46013	45764	-7470	-7012	38543	38752	249	0

Hmotné movité věci a jejich soubory	31012	28852	-25356	-24094	5656	4758	2693	533
Drobný DHM úč. 028	1136	1461	-1136	-1461	0	0	0	325
Ostatní DHM	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedokončený DHM+DNM	112	0	0	0	112	0	112	0
Celkem	117337	114995	-37488	-34836	79849	80158	3200	858

2.2. Dlouhodobý finanční majetek

ÚDU k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.3. Zásoby

ÚDU k datu účetní závěrky vykazuje zásoby publikací určených k prodeji.

2.4. Pohledávky

Pohledávky zahrnují pouze částky obsažené v rozvaze.

2.5. Jiná aktiva

ÚDU vykazuje k datu účetní závěrky 96 tis. Kč jako náklady příštího účetního období. Jde o pojištění automobilů a objektu, údržbu domén a licencí SW.

2.6. Vlastní zdroje

a) Stav jmění

Jmění celkem k datu účetní závěrky činí	93 405 tis. Kč
z toho: vlastní jmění	79 849 tis. Kč
fondy - sociální fond	390 tis. Kč
- rezervní fond	1 878 tis. Kč
- fond účelově urč. prostředků	4 579 tis. Kč
- fond reprodukce majetku	6 709 tis. Kč

b) Výsledek hospodaření za účetní období 2025

Výsledek hospodaření za rok 2025 ve výši 69 tis. Kč bude navržen k převodu ve prospěch rezervního fondu ve výši 2 tis. Kč a fondu reprodukce majetku ve výši 67 tis. Kč.

2.7. Závazky

ÚDU nemá žádné finanční nebo jiné závazky neobsažené v rozvaze.

Položka Jiné závazky (378 tis. Kč) představuje např. předpis úhrady zákonného úrazové pojištění zaměstnanců za 4. Q. 2025 uhrazený dne 9. 1. 2026 a 20. 1. 2026, nespotřebované účelové prostředky GA ČR.

2.8. Krátkodobé a dlouhodobé bankovní úvěry

ÚDU k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.9. Jiná pasiva

ÚDU vykazuje k 31. 12. 2025 výdaje příštích období v částce 341 tis. Kč a příjmy příštích období ve výši 11 tis. Kč.

2.10. Přehled splatných dluhů pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, veřejného zdravotního pojištění a evidované daňové nedoplatky

ÚDU nemá. Závazky vyplývající z výplaty mezd za prosinec 2025 byly řádně uhrazeny dne 9. 1. 2026 a 20. 1. 2026.

2.11. Finanční nebo jiné závazky a plnění neuvedené v rozvaze

ÚDU k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.12. Náklady

Rozhodující část nákladů tvoří osobní náklady, náklady na provoz a údržbu užívaných objektů, tisk vědeckých publikací, služby a cestovné nezbytné k zajištění výzkumných projektů.

2.12.1. Osobní náklady v tis. Kč

Mzdové náklady	46 935
z toho: Mzdy	41 520
z toho: odměny zaměstnanců a zaměstnankyň	3 517
Odměny volených orgánů	223
Ostatní osobní náklady	5 107
Náhrady nem. dávek	85
Zákonné soc. a zdr. pojištění	14 671
Zákonné sociální náklady	1 781
z toho: Příspěvek na stravenky	1 150
Čerpání SF	215
Příděl do SF 1 %	416

2.13. Výnosy

Největší část výnosů představuje dotace od zřizovatele. Institucionální dotace je přidělena na dlouhodobý koncepční rozvoj pracoviště a na zajištění činnosti AV ČR. Další dotace obdržel Ústav na granty Grantové agentury České republiky, z MK ČR na projekty NAKI, podporu dokumentační a informační činnosti v oblasti vizuálního umění a architektury, podporu vydávání odborných periodik a průzkum, dokumentaci a katalogizaci knihovního fondu. Tržby za vlastní výkony tvoří tržby za předplatné periodik a tržby za prodej knih, za reprodukční práva a licence, za přípravu výstav a publikací. Ostatní výnosy tvoří zúčtování fondů, odpisů z majetku pořízeného z veřejných prostředků, nájemné za nevyužitelné prostory a jiné ostatní příjmy.

2.14. Přehled dotací a příspěvků podle zdrojů v tis. Kč

Neinvestiční dotace a příspěvky

institucionální	62 355
z toho: podpora výzkumné organizaci	51 835
podpora na činnost	10 520
GA ČR	9 972
ostatní rezort – MK, MŠMT	10 815
ostatní příspěvky – NČHF	40
neinvestiční dotace a příspěvky celkem	83 182

Investiční dotace

institucionální	2 953
z toho: podpora výzkumné organizaci	532
dotace na činnost	2 421
ostatní rezorty – MK	247
investiční dotace celkem	3 200

2.15. Způsob zjištění základu daně z příjmů

Při výpočtu základu daně z příjmů za rok 2025 postupuje ÚDU v souladu s § 18a odst. 5 zákona o daních z příjmů kdy, s výjimkou příjmů z investičních dotací, jsou předmětem daně všechny příjmy.

Pro výpočet základu daně z příjmu byly zohledněny tyto položky daňově neúčinných nákladů:

pohoštění 157 tis Kč

členské příspěvky organizacím 39 tis Kč

Prostředky získané daňovou úlevou byly v tomto i předcházejících daňových období použity na podporu vědy a výzkumu.

3. Stav zaměstnanců a zaměstnankyň v uvedeném účetním období podle kategorií:

kategorie	průměr. přep. stav
Výzkumný pracovník	41,14
Ost. VŠ pracovník výzk. útvarů	3,21
Odborný pracovník - VŠ	18,75
Odborný pracovník - SŠ	0,15
THP pracovník	8,03
celkem	71,28

4. Spojené osoby

ÚDU nevykazuje k datu účetní závěrky žádné zálohy, závdavky ani úvěry poskytnuté členům řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů určených zákonem o veřejných výzkumných institucích.

5. Odměny členů statutárních a kontrolních orgánů

Jsou stanoveny zřizovatelem pro členy Dozorčí rady a Rady ÚDU. V roce 2025 byly řádně vyplaceny ve výši 223 tis. Kč.

6. Účast členů řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů určených statutem a jejich rodinných příslušníků v osobách, s nimiž ústav uzavřel za vykazované účetní období obchodní smlouvy nebo jiné smluvní vztahy

S jednou členkou Rady pracoviště ÚDU v roce 2025 uzavřel smlouvu. Jedna členka Dozorčí rady je zároveň členkou Dozorčí rady Ústavu pro českou literaturu AV ČR, se kterým ÚDU v roce 2025 uzavřel smlouvu. Další členka Dozorčí rady je ředitelkou jedné ze sbírek Národní galerie, s níž ÚDU uzavřel smlouvu. Ředitel, ostatní členové Rady pracoviště a Dozorčí rady ani jejich rodinní příslušníci nemají účast v osobách, s nimiž ústav uzavřel obchodní nebo jiné smluvní vztahy.

7. Odměna statutárnímu auditorovi

Celková odměna auditorovi za povinný audit účetní závěrky r. 2025 je 50 tis. Kč.

8. Přehled o přijatých a poskytnutých darech

ÚDU ve vykazovaném účetním období neposkytl ani nepřijal dar.

9. Přehled informací o veřejných sbírkách podle zvláštního předpisu (zákon č. 117/2001 Sb. o veřejných sbírkách)

V roce 2025 nebyly organizovány ÚDU žádné veřejné sbírky.

10. Jiné účetní jednotky, ve kterých má účetní jednotka podíl

ÚDU nemá podíl v žádné účetní jednotce v jakékoli formě.

11. Způsob vypořádání výsledku hospodaření z předcházejících účetních období

Ředitelem a Radou ÚDU bylo schváleno vypořádání výsledku hospodaření za rok 2024 ve prospěch rezervního fondu ve výši 619 tis. Kč a do fondu reprodukce majetku 17 tis. Kč.

12. Významné události mezi rozvahovým dnem a datem sestavení uzávěrky

Po rozvahovém dni nedošlo k žádné podstatné události.

13. Další údaje (podle zvláštních právních předpisů a rozhodnutí účetní jednotky), které nejsou v příloze uvedeny, ale mají významnou vypovídací schopnost o ekonomické činnosti účetní jednotky

Všechny podstatné údaje za rok 2025, které vypovídají o ekonomické činnosti, jsou zachyceny v předchozích bodech.

V Praze dne 10. 6. 2026

sestavila:

Ing. Gabriela Hornáková

doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.
ředitel ÚDU AV ČR, v. v. i.

X. Zpráva auditora

Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

Účetní závěrka

a

Zpráva nezávislého auditora o účetní závěrce

za rok končící 31. prosince 2025

Auditor

interexpert neziskový sektor s. r. o.

INTEREXPERT neziskový sektor s.r.o., Mikulandská 2, Praha 1, 110 00, Tel:+420 224 933 658, Fax:+420 224 934 101
e-mail: secretary@interexpert.cz www.interexpert.cz

Zpráva nezávislého auditora

Veřejná výzkumná instituce:	Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.
Právní forma:	Veřejná výzkumná instituce
Sídlo:	Husova 352/4, Praha 1, 110 00, Česká republika
Identifikační číslo:	68378033
Rozvahový den:	31.12.2025
Předmět hlavní činnosti:	Předmětem hlavní činnosti ÚDU je vědecký výzkum a vývoj v oblasti společenských a humanitních věd, výzkum v oblasti dějin a teorie výtvarného umění, architektury, historického urbanismu, památkové péče, výtvarné kritiky, estetiky a muzikologie.

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky účetní jednotky, u které hlavním předmětem činnosti není podnikání (dále jen účetní jednotka), sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31.12.2025, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2025 a přílohy, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv účetní jednotky k 31.12.2025 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící k 31.12.2025 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky (KA ČR) pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovena těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na účetní jednotce nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá statutární orgán účetní jednotky. Naš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní

informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobitelné ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, jež dokážeme posoudit, uvádíme, že

- ostatní informace, které posuzují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o účetní jednotce, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržených ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán účetní jednotky odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je statutární orgán účetní jednotky povinen posoudit, zda je účetní jednotka schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy statutární orgán účetní jednotky plánuje zrušení účetní jednotky nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nepravost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol statutárním orgánem.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem účetní jednotky relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoliv abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti statutární orgán účetní jednotky uvedl v příloze.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky statutárním

orgánem, a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost účetní jednotky trvat nepřetržitě. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v účetní závěrce – příloze, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti účetní jednotky trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že účetní jednotka ztratí schopnost trvat nepřetržitě.

- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat statutární orgán účetní jednotky, Radu pracoviště a Dozorčí radu pracoviště mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

INTEREXPERT neziskový sektor s.r.o.
Mikulandská 2, 110 00 Praha 1
Oprávnění KAČR 511

Ing. Karolina Neuvirtová, jednatelka a auditorka
Oprávnění KAČR 2176

Datum:	11-06-2026
Podpis auditora:	

Přílohou výroční zprávy je přehled publikační činnosti pracovníků a pracovníc ústavu (Příloha 1) a přehled grantových projektů ÚDU AV ČR (Příloha 2)

Příloha 1

Publikační činnost pracovníků a pracovníc ÚDU AV ČR za rok 2025

Monografie

(knihy se starším vročením vyšly až v roce 2025)

Sylva Dobalová, *Demokratizace Královské obory: svědectví vizuálních materiálů*, Praha: Artefactum 2025, s. 38
ISBN 978-80-53018-19-7
ISBN 978-80-53018-20-3

Meghan Forbes, *Technologies for the Revolution: The Czech Avant-Garde in Print*, Praha: Artefactum 2025, s. 503
ISBN 978-80-53018-01-2

Meghan Forbes, *Technologie pro revoluci: Česká avantgarda v tisku*, Praha: Artefactum 2025, s. 503
ISBN 978-80-53018-02-9

Ludmila Hůrková – Klára Mezihoráková – Marie Paltovská, *Ralsko: Současné stavební perspektivy*, Praha: Artefactum 2024, s. 85
ISBN 978-80-88283-87-4

Eva Janáčková (ed.), *Pomníky a památníky holokaustu ve střední Evropě*, Praha: Artefactum 2025, s. 265
ISBN 978-80-53018-17-3
ISBN 978-80-200-3676-6 (Academia)

Eva Janáčková (ed.), *Holocaust Monuments and Memorials in Central Europe*, Berlin – Boston: De Gruyter 2025, s. 279
ISBN 978-3-11-158002-9
e-ISBN (PDF) 978-3-11-158057-9
e-ISBN (EPUB) 978-3-11-158109-5
ISSN 3052-2633

Markéta Ježková – Štěpán Vácha, *Po stopách Rudolfa II. na Pražském hradě*, Praha: Správa Pražského hradu 2025, s. 68
ISBN 978-80-88315-26-1

Milada Jonášová, Tomislav Volek (edd.), *Entità naturali e sovranaturali nell'opera italiana*, Praha: Academia – Artefactum 2025, s. 383
ISBN 978-80-200-3670-4
ISBN 978-80-53018-12-8

Pavla Machalíková – Taťána Petrasová, *Mezi divočinou a třešticím velkoměstem: Americká zkušenost Středoevropanů ve vizuální kultuře 19. století*, Plzeň: Západočeská galerie v Plzni 2025, s. 98
ISBN 978-80-88027-62-1

Pavla Machalíková (ed.), *Zveřejnění umění: Vystavování v českých zemích a v habsburské říši v 19. století / Making Art Public: Exhibiting in the Czech Lands and in the Habsburg Empire in the 19th Century*, Praha: Artefactum 2025, s. 283
ISBN 978-80-53018-05-0

Aleš Opekar – Jan Blüml, *Popular Music Research behind the Iron Curtain: Czech Musicology in the Context of Central European Culture and Politics*, Berlin: Peter Lang 2025, s. 228
ISBN 978-3-631-91932-3
ISBN 978-3-631-93500-2 (PDF)

Ivo Purš – Vladimír Karpenko – Martin Žemla, *Khunrath in Context: An Alchemist in the Amphitheatre of Eternal Wisdom*, Leiden: Brill 2025, s. 644
ISBN 978-90-04-22170-3
ISBN 978-90-04-69393-7

Petra Trnková, *Vynálezci, piráti, epigoni: O počátcích fotografie na papíru ve střední Evropě / Inventors, Pirates, Epigones: On Beginnings of Photography on Paper in Central Europe*, Brno: Books & Pipes 2025, s. 336
ISBN 978-80-7485-242-8

Petra Trnková – Natálie Trtíková, *Mikrohistorie fotografie: Doprovodná publikace k výstavě ve Window Gallery ÚDU AV ČR / A Microhistory of Photography: Accompanying Publication for the Exhibition in the Window Gallery of the IAH CAS*, Praha Artefactum 2025, s. 40
ISBN 978-80-53018-13-5

Kristina Uhlíková – Jakub Bachtík – Vendula Hnídková – Pavel Panoch – Lukáš Veverka, *Korespondence Zdeňka Wirtha s českými (a slovenskými) architekty a architektkami: Dušan Jurkovič – Kamil Hilbert – Pavel Janák – Ladislav Machoň – Augusta Müllerová*, Praha: Artefactum 2025, s. 281
ISBN 978-80-53018-16-6

Kristina Uhlíková – Radka Heisslerová – Eva Jarošová (edd.), *Umělec a síť – přátelé, spolupracovníci, zadavatelé zakázek*, Praha: Národní galerie v Praze – Artefactum 2025, s. 316
ISBN 978-80-7035-888-7
ISBN 978-80-53018-06-7

Štěpán Vácha – Tomáš Černušák – Jiří Hrbek (edd.), *Spaces for Diplomacy: Prague, the Court of Emperor Rudolf II (1576–1612) and Diplomats*, Berlin: De Gruyter Oldenbourg 2025, s. 285
ISBN 978-31-1138-815-1

Tomáš Valeš – Jan Galeta – Martin Šolc et al., *Antonín Blažek (1874–1944) – architekt nenápadné moderny*, Hodonín: Galerie výtvarného umění v Hodoníně 2025, s. 240
ISBN 978-80-85015-90-4

Články v časopisech

(články se starším vročením vyšly až v roce 2025)

jimp

Camilla Balbi – Katarína Mašterová – Fedora Parkmann, Shaping Cultural Identities Through Photomechanical Reproduction, *Photography & Culture* 2, 18, 2025, s. 113–120
ISSN 1751-4517

jost

Anja Bunzel, Marie Mösner, Marie Riegrová, and Josef Leopold Zvonař: Teaching, learning, networking, *Clavibus unitis* 13, 2024, s. 7–16
ISSN 1803-7747

jost

Anja Bunzel, Women in 19th-Century Czech Musical Culture and Their Representation in Encyclopaedias: Thoughts on Selection Processes in Music Lexicography (and/or Musicology), *Musicology Today: Journal of the National University of Music Bucharest* 15/3, 55, 2023, s. 195–205
ISSN 2286-4717
e-ISSN 2067-5364
ISSN-L 2067-4717
<http://doi.org/10.69608/MT.55.04>

jimp

Helena Dáňová – Jiří Roháček (†) – Kateřina Kovářová – Eva Matoušková – Michal Cihla, New methods collection to identify the building and decoration stones provenance, *npj Heritage Science (npj Herit. Sci.)* 13, 42, 2025
ISSN 3059-3220 (online)
<https://doi.org/10.1038/s40494-025-01633-x>

jost

Sylva Dobalová, Dějiny pražské obory Hvězda, *Bohemia Centralis* 39, 2025, s. 7–22
ISSN 0231-5807

jimp

Dita Dvořáková, Jak (ne)založit muzeum umění. Státní galerie československá (1921–1938), *Umění/Art* 73, 2025, s. 67–81
ISSN 0049 5123

jost

Stanislava Fedrová, Natur und Wahrnehmung im Wandel. Materie, Zeit und ökologische Zugänge in postindustriellen Landschaften, *kunsttexte.de. Journal für*

Kunst- und Bildgeschichte 2025 (4: Ökologie(n) in der Kunst), s. 29–35
ISSN 1618-8101

jost

Vanda Fouňová, Rekonstrukce zvonového fondu na severním Plzeňsku za pomoci sekundárně dochovaných pramenů, *Paginae Historiae* 2, 33, 2025, s. 81–97
ISSN 1211-9768

jimp

Vendula Hnídková, The National Style and Crime, *Historical Studies on Central Europe, Special Issue: National Representations in Architecture* 2, 5, 2025, s. 1–18
ISSN 2786-0930

jimp

Jan Chlíbač, Ein Bronzegrabmal aus der Löffler-Werkstatt im Veitsdom in Prag?, *Österreichische Zeitschrift für Kunst und Denkmalpflege* 3, 79, 2025, s. 84–88
ISSN 0029-9626

jost

Eva Jarošová, „Tesat do kamene...“ Ženy, muži a děti na světských náhrobcích českého raného novověku (1500–1650) na příkladu Prahy, *Historie – Otázky – Problémy* 1, 2025, s. 118–142
ISSN 2336–6672

jost

Lubomír Konečný, A Moment of Reflection on Konůpek's Salome / Chvilice přemýšlení nad Konůpkovou Salome, *Ars linearis* 15, 2025, s. 37–41, 117–119
ISSN 2464-5273

jost

Matěj Kruntorád, Dvě drobná zjištění k pozdně barokní malbě na Prostějovsku, e-*Monumentica* 1–2, 11, 2023, s. 34–39
ISSN 1805-1944 (Online)
ISSN 2695-1622 (Print)

jost

Matěj Kruntorád – Klára Komosná, Jižní schodiště kostela sv. Jakuba v Brně, e-*Monumentica* 1–2, 12, 2024, s. 25–35
ISSN 1805-1944 (Online)
ISSN 2695-1622 (Print)

jimp

Kateřina Kubínová, Malby v kostele Panny Marie na Karlštejně před rokem 1898 na základě písemných a ikonografických pramenů, *Umění/Art* 73, 2025, s. 19–48
ISSN 0049-5123

jimp

Jana Marešová, Jan Jakub Quirin Jahn a umělecko-historická topografie. Ke dvěma neznámým Jahnovým rukopisům, *Umění/Art* 73, 2025, s. 152–168

ISSN 0049-5123

ISSN 1804 6509 (online)

jimp

Jana Marešová, Měděné zrcadlo Pražský mědirytec Jan Jiří Balzer (1736–1799) ve světle testamentu a pozůstalostního inventáře, *Stoletá Praha* 1, 41, 2025, s. 118–159

ISSN 0231-6056

ISSN 3029-5483 (online)

jost

Katarína Mašterová, Delicate Discernment: Emila Medková and Běla Kolářová / Feinsinnige Unterscheidung: Emila Medková und Běla Kolářová, *MS#6* 2025, s. 106–118

ISSN 2673-7892

jimp

Tomáš Murár, Who's Afraid of Alois Riegl? Special Issue on the Vienna School of Art History, *The Edgar Wind Journal* 9, 2025, s. 5–26

ISSN 2785-2903

jimp

Fabio Tononi – Tomáš Murár, New Studies on Alois Riegl and the Vienna School of Art History, *The Edgar Wind Journal* 9, 2025, s. 1-4

ISSN 2785-2903

jimp

Tomáš Murár, „Ein neuer, universal weltlicher Idealismus“: Max Dvořák's Visible Reality of the Renaissance, *Umění/Art* 72, 2024, s. 345–355

ISSN 0049-5123

jimp

Tomáš Murár, Max Dvořák's Renaissance, *Umění/Art* 72, 2024, s. 327–333

ISSN 0049-5123

jsc

Tomáš Murár, Emil Kaufmann, Max Dvořák a idea (v) umění 18. století, *Opuscula historiae atrium* 74, 2025, s. 60–73

ISSN 1211-7390

jsc

Larysa Naumova, Frame Composition in Ukrainian Film Theory of the 1920s and the Experience of Other Arts, *Apparatus. Film, Media and Digital Cultures of Central and Eastern Europe* no. 20 (July), 2025

<https://doi.org/10.17892/app.2025.00020.380>

jsc

Aleš Opekar, Non-academic writing on popular music in the Czech lands after 1945, *Popular Music* 3, 43, 2024, s. 321–343

ISSN 0261-1430

jost

Lenka Panušková, Continuity and Change: The Issue of the Zackenstil in Medieval Central Europe and the Case of the Breslau Psalter, *Annual of Medieval Studies at CEU* 30, 2024, s. 131–154

ISSN 1219-0616

jost

Dalibor Prix, Možnosti a limity památkové péče v poválečných Sudetech na příkladu demolice kostela sv. Marie Magdalény v Osoblaze, *Památky 2025 (4/Morava a Slezsko)*, s. 18–36

ISSN 2788-0435

jost

Dalibor Prix, Gotický kostel sv. Ondřeje v Nelahozevsi, *Památky středních Čech* 2, 39, 2025, s. 1–24

ISSN 0862-1586

100

jimp

Petra Trnková, Klemens Metternich and the Kynžvart Collection of Daguerreotypes, *Art in Translation* 2, 17, 2025, s. 172–194

ISSN 1756-1310

jost

Petra Trnková, Josef Schulz, architektura a fotografie, *Acta Musei Nationalis Pragae – Historia* 3–4, 78, 2024, s. 51–67

ISSN 2570-6845

jost

Petra Trnková, Eckertovi brtníci: fotografie a ornitologie ve službách zemědělství v sedmdesátých letech 19. století, *Historická fotografie* 24, 2025, s. 4–17

ISSN 1213-399X

jsc

Kristina Uhlíková, Czechoslovak Efforts to Acquire Works of Art from Austrian Collections after the First World War, *Acta historiae artis Slovenica* 2, 30, 2025, s. 49–76

ISSN 1408-0419

ISSN 2536-4200 (online)

Kapitoly v knihách / katalogová hesla

(knihy se starším vročením vyšly až v roce 2025)

Jakub Bachtík, Jezuitský areál a kostel sv. Rocha: Stavitel Carlo Lurago v Březnici, in: Zdeněk Dragoun (ed.), *Z minulosti města Březnice*, Praha – Březnice: Národní památkový ústav 2025, s. 117–124
ISBN 978-80-7480-216-4

Jakub Bachtík – Lukáš Veverka, Zdeněk Wirth a Pavel Janák, 1905–1955, in: Kristina Uhlíková – Jakub Bachtík – Vendula Hnídková – Pavel Panoch – Lukáš Veverka, *Korespondence Zdeňka Wirtha s českými (a slovenskými) architekty a architektykami. Dušan Jurkovič – Kamil Hilbert – Pavel Janák – Ladislav Machoň – Augusta Müllerová*, Praha: Artefactum 2025, s. 156–163
ISBN 978-80-53018-16-6

Hana Buddeus, „A Beautiful, Exquisite Gift“. Calendars by DP (1931–1944), in: Joseph Immerde – Mirja Beck – Franziska Lampe (edd.), *Kunstgeschichte als Geschenk*, Weimar: VDG Weimar 2025, s. 115–134
ISBN 978-3-69069-005-8
ISBN 978-3-95899-495-9

Hana Buddeus, „Zbystřené pozorování“: V. V. Štech a fotografie, in: Milena Bartlová (ed.), *Dějiny umění jsou uměním: Život, dílo a působení Václava Viléma Štecha*, Praha: UMPRUM 2025, s. 137–157
ISBN 978-80-88622-27-7

Anja Bunzel – Anthony Pryer – Alexander Wilfing, Eduard Hanslick: Critic, Theorist, Historian – and Composer, in: Alexander Wilfing (ed.), *The Music Critic as Composer: The Songs of Eduard Hanslick* (= *Klingende Forschung* 8), Vienna: Austrian Academy of Sciences Press 2025, s. 1–26
ISBN 978-3-7001-8520-8
https://doi.org/10.1553/Eduard_Hanslick

Anja Bunzel, Bohemian Salon Culture in 1820s and 1830s Teplice, in: Martin Nedbal – Kelly St Pierre – Hana Vihová-Wörner (edd.), *A History of Music in the Czech Lands*, Cambridge: Cambridge University Press 2025, s. 172–185
ISBN 978-10-09-16866-3

Lenka Bydžovská, Sýkoras Bilder wecken positive Emotionen / Sýkorovy obrazy vzbuzují pozitivní emoce, in: Lenka Sýkorová (ed.), *Sýkoras Počedělice 2013–2025: Zdeněk Sýkora in den Erinnerungen seiner Freunde / Sýkorovy Počedělice 2013–2025: Zdeněk Sýkora ve vzpomínkách přátel*, Louny: Spolek Sýkora 2020 2025, s. 80–83, 88–91
ISID 211504

Tereza Cíglerová, SUDEK PROJECT – A jak to bylo/je dál, in: Benjamin Bartl (ed.), *XIIX. seminář restaurátorů a historiků, Broumov 2023*, Praha: Národní archiv 2025, s. 129–138
ISBN 978-80-7469-145-4

Tereza Cíglerová – Kateřina Doležalová – Petra Trnková, Restaurování daguerrotypií ze sbírky Městského muzea Polná, in: Lukáš Rosecký (ed.), *Mizející portréty na polenských daguerrotypiích*, Polná: Městské muzeum Polná 2025, s. 40–43
ISBN 978-80-908839-3-2

Sylva Dobalová, Daniel Fröschel as a Painter and Antiquarius at the Court of Rudolf II, in: *The Medici Beyond Florence: Art and Politics 1530–1648*, Roma: Campisano editore 2025, s. 245–268

Sylva Dobalová, Diplomats and the Recreational Spaces of the Habsburgs in Prague: What Was There to See?, in: Štěpán Vácha – Tomáš Černušák – Jiří Hrbek (edd.), *Spaces for Diplomacy. Prague, the Court of Emperor Rudolf II (1576–1612) and Diplomats*, Berlin: De Gruyter Oldenbourg 2025, s. 145–172
ISBN 978-31-1138-815-1

Sylva Dobalová, Gartenanlage von Schloss Schlackenwerth; Garten, Palais Waldstein, in: Agnieszka Gaşior – Marius Winzeler (edd.), *Von der Renaissance zum Barock (1570–1670). Handbuch zur Geschichte der Kunst in Ostmitteleuropa V*, Berlin 2025, s. 482–483, 475–476
ISBN 978-3-422-06962-6

Stanislava Fedrová, Pozorování technik pozorovatele, in: Jonathan Crary, *Techniky pozorovatele: O vidění a modernitě v 19. století*, Praha: Academia 2025, s. 13–48
ISBN 978-80-200-3656-8

Stanislava Fedrová, Dvojnictví, dvojení a hranice identity / Doubles, Doubling, and the Limits of Identity, in: Kristýna Jirátková (ed.), *Dvojník / The Double*, Praha: Galerie hl. m. Prahy 2025, s. 148–165
ISBN 978-80-7010-209-1

Vendula Hnídková, Flourishing Suburbs and Identity Building: Garden Cities in the Czech Lands, in: Pavlína Flajšarová – Jiří Flajšar – Florian Freitag – Becky Nicolaidides – Andrew Wiese (edd.): *Suburbia Reconsidered, Volume 2. Multidisciplinary Perspectives on Suburbia and Culture*, New York: Springer 2025, s. 123–141
ISBN 978-3-032-01808-3
ISBN 978-3-032-01809-0

Vendula Hnídková, Jan Kotěra and Garden Cities: The Czech Master of Housing, in: Ladislav Jackson – Helena Čapková (edd.), *Jan Kotěra: Czech Modern Architecture in Context*, Hradec Králové: Pravý úhel 2025, s. 76–87
ISBN 978-80-90-71286-7

Vendula Hnídková, Garden Cities Movement in Motion. The Czech Lands as Transformer and Transmitter of the Urban Reform Vision, in: Angela Gigliotti – Chiara Monterumisi – Monica Prencipe (edd.), *Canons and Icons: Re-wondering a Transcultural Contamination*, Copenhagen: Romana Instituti Danici 2025, s. 269–280
ISBN 978-88-5491-607-4

Vendula Hnídková, Pavel Janák, in: Kristina Uhlíková – Jakub Bachtík – Vendula Hnídková – Pavel Panoch – Lukáš Veverka, *Korespondence Zdeňka Wirtha s českými (a slovenskými) architekty a architektkami. Dušan Jurkovič – Kamil Hilbert – Pavel Janák – Ladislav Machoň – Augusta Müllerová*, Praha: Artefactum 2025, s. 156–208

ISBN 978-80-53018-16-6

Jan Chlíbec, Königliches Mausoleum im Prager Veitsdom; Epitaph des Johann III. Popel von Lobkowitz in Prag; Boskowitz, Grabmal des Wenzel d. Ä. Morkovský und seiner Gemahlin Kunka, in: Agnieszka Gašior – Marius Winzeler (edd.), *Von der Renaissance zum Barock (1570–1670). Handbuch zur Geschichte der Kunst in Ostmitteleuropa V*, Berlin 2025, s. 314–316, 335–336, 390–391

ISBN 978-3-422-06962-6

Eva Janáčková, Úvod, in: Eva Janáčková (ed.), *Pomníky a památníky holokaustu ve střední Evropě*, Praha: Academia – Artefactum 2025, s. 6–13

ISBN 978-80-200-3676-6

ISBN 978-80-53018-17-3 (Artefactum)

Eva Janáčková, Pouze a jen jména? Pinkasova synagoga v Praze, in: Eva Janáčková (ed.), *Pomníky a památníky holokaustu ve střední Evropě*, Praha: Academia – Artefactum 2025, s. 14–41

ISBN 978-80-200-3676-6

ISBN 978-80-53018-17-3 (Artefactum)

Eva Janáčková, Úvod, in: Eva Janáčková (ed.), *Pomníky a památníky holokaustu ve střední Evropě*, Praha: Academia – Artefactum 2025, s. 6–13

ISBN 978-80-200-3676-6

ISBN 978-80-53018-17-3 (Artefactum)

Markéta Ježková, V. V. Štech a umělecký trh: Prostředník a znalec ve světě sběratelství, in: Milena Bartlová (ed.), *Dějiny umění jsou uměním: Život, dílo a působení Václava Viléma Štecha*, Praha: UMPRUM 2025, s. 161–172

ISBN 978-80-88622-27-7

Markéta Ježková – Štěpán Vácha, Public or Private: The Display of Art in Rudolf II's Imperial Residence at Prague Castle, in: Štěpán Vácha – Tomáš Černušák – Jiří Hrbek (edd.), *Spaces for Diplomacy. Prague, the Court of Emperor Rudolf II (1576–1612) and Diplomats*, Berlin: De Gruyter Oldenbourg 2025, s. 119–144

ISBN 978-31-1138-815-1

Tereza Johanidesová, Rytmus, melodičnost, souzvuk: časovost a hudební obraznost v umělecké historii V. V. Štecha, in: Milena Bartlová (ed.), *Dějiny umění jsou uměním. Život, dílo a působení Václava Viléma Štecha*, Praha: UMPRUM 2025, s. 217–227

ISBN 978-80-88622-27-7

Milada Jonášová, Il personaggio di Nettuno nell'opera e nell'arte, in: Milada Jonášová – Tomislav Volek (edd.), *Entità naturali e sovranaturali nell'opera italiana*, Praha: Academia – Artefactum 2025, s. 133–162

ISBN 978-80-200-3670-4
ISBN 978-80-53018-12-8

Milada Jonášová, Astrua, Monticelli, Romani und Tenducci: Eine Serenata L'Endimione für Maria Theresia in Prag 1754, in: Milada Jonášová – Tomislav Volek (edd.), *Entità naturali e sovranaturali nell'opera italiana*, Praha: Academia – Artefactum 2025, s. 247–310
ISBN 978-80-200-3670-4
ISBN 978-80-53018-12-8

Milada Jonášová, Mozarts Kleine deutsche Kantate KV 619 in der instrumentalen Bearbeitung und als Kontrafaktum in: Sebastian Bolz – Stefanie Strigl (edd.), *Von der Musik ausgehen. Musikgeschichtliche Schlaglichter vom Madrigal bis Richard Strauss – und darüber hinaus. Festschrift für Hartmut Schick zum 65. Geburtstag* (= Münchner Veröffentlichungen zur Musikgeschichte 82), München: Allitera 2025, s. 83–117
ISBN 978-3-96233-520-5

Matěj Kruntorád, B001, B012, B020, B025, B026, B029, B056, B063, B064, B067, B069, B078, B081, B083, B084, B085, B087, B102, B106, B111, B137, B181, B183, B184, in: Lucie Valdhansová (ed.), *Brněnský architektonický manuál. Průvodce architekturou 1900–1918*, Brno: Dům umění města Brna 2024, s. 41–44, 63–64, 68–69, 76–77, 81–82, 112–113, 115–116, 129–130, 153–156, 161, 185–190, 196–197, 245–246, 323, 325–327
ISBN 978-80-7009-223-1

Barbara Líznerová, Stáž v Northeast Document Conservation Center. Zkušenosti a jak je využít v českém prostředí, in: Benjamin Bartl (ed.), *XIIX. seminář restaurátorů a historiků, Broumov 2023*, Praha: Národní archiv 2025, s. 139–149
ISBN 978-80-7469-145-4

Martin Mádl, „Ein guter Oel-Farben-Mahler verderbet sich aber mit vielem Fresco mahlen...“ Petr Brandl a nástěnná malba, in: Andrea Steckerová (ed.), *Petr Brandl: Nové kontexty*, Praha: Národní galerie v Praze, 2025, s. 171–195.
ISBN 978-80-7035-885-6

Martin Mádl – Ondřej Jakubec, Sumptuosa et elegantia. Monumentaldecor der Profan- und Sakralarchitektur zwischen religiöser und gesellschaftlicher Repräsentation, in: Agnieszka Gašior – Marius Winzeler (edd.), *Von der Renaissance zum Barock (1570–1670). Handbuch zur Geschichte der Kunst in Ostmitteleuropa V*, Berlin 2025, s. 162–183
ISBN 978-3-422-06962-6

Katarína Mašterová, The Archive in Transition: Reframing Josef Sudek's Photographic Reproductions of Art, in: Geraldine A. Johnson – Deborah Schultz (edd.), *Photo Archives and the Place of Photography*, London: Routledge 2025, s. 115–127
ISBN-10 978-1350107530
ISBN-13 978-1350107533

Katarína Mašterová, Fotografie jako způsob interpretace: Reprodukce sochařských realizací v časopise Výtvarné umění v 60. letech 20. století, in: Tereza Horáková – Adéla Šenková (edd.), *Od architektury k interpretaci*, Brno: Books & Pipes – Masarykova univerzita 2024, s. 187–204
ISBN 978-80-280-0707-2

Tomáš Murár, Jako listy artyčoku: Kultura a (dějiny) umění podle Renata Barilliho, in: Renato Barilli, *Věda o kultuře a fenomenologie stylů*, Praha: Academia 2025, s. 17–33
ISBN 978-80-200-3662-9

Larysa Naumova, Українська тема в навколокінематографічному культурному житті Чехословаччини в 1920–1930 роках та її подальші рефлексії [Ukrajinská tematika ve filmovém kulturním životě Československa v letech 1920–1939 a její další reflexe], in: Hanna Sytar – Olha Doloh (edd.), *Ukrajinská věda žije! Studie ukrajinských vědců, které vznikly v Akademii věd České republiky v rámci podpory Researchers at Risk Fellowship. Humanitní obory*, Praha: Academia 2025, s. 64–126
ISBN 978-80-200-3609-4
ISBN 978-80-86420-97-4 (Slovanský ústav AV ČR, v. v. i.)

Larysa Naumova, Українська ідентичність і пошуки сучасного українського кіно [Ukrainian Identity and the Quest of Contemporary Ukrainian Cinema], in: Ivan Chornomordenko (ed.), *Актуальні проблеми філософії науки, техніки, архітектури. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції [Current Issues in the Philosophy of Science, Technology, and Architecture. Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference]*, Kyiv: Kyiv National University of Construction and Architecture 2025, s. 317–320

Larysa Naumova, Культурна дипломатія засобом кіно: проблеми і поступ [Cultural Diplomacy through Cinema: Challenges and Progress], in: Hanna Chemerys (ed.), *Дизайн, візуальне мистецтво та творчість: сучасні тенденції та технології: матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя, 12 грудня 2025 р.)*. Т. 2. [Design, Visual Art & Creativity: Modern Trends and Technologies: Proceedings of IVth International Scientific and Practical Conference (12th of December 2025), Zaporizhzhia: Zaporizhzhia National University 2025, s. 125–128 <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/29920>
DOI: 10.5281/zenodo.17933637

Lenka Panušková – Katrin Janz-Wenig, Picturing the Passion: Devotional Strategies in the Passional of Abbess Kunigunde, in: Pietro Delcorno – Holly Johnson (edd.), *Communicating the Passion: The Socio-Religious Function of an Emotional Narrative (1250–1530)*, Turnhout: Brepols 2025, s. 75–100
ISBN 978-2-503-61062-7
ISBN 978-2-503-61063-4

Fedora Parkmann, Satire et révolution. Le photomontage politique vu depuis l'Europe centrale, in: Max Bonhomme – Aline Théret (edd.), *Couper, coller, imprimer. Le photomontage politique au XXe siècle*, Paris: Anamosa / La Contemporaine 2025, s. 103–108, ISBN 978-2-38191-141-0

Ivo Purš, Hlavní směry alchymického bádání v 16. a 17. století, in: Jiří Málek – Petr Vorel (edd.), *Od alchymie k chemii aneb Základní výzkum a jeho popularizace na Univerzitě Pardubice*, Pardubice: Univerzita Pardubice 2025, s. 10–19
ISBN 978-80-7560-555-9

Ivo Purš, Chymiatry: Hájek's Position, in: Martin Žemla (ed.), *Thaddaeus Hagecius, or Hájek, 1526-1600. Bohemian Polymath of the Rudolfine Period*, Amsterdam: Amsterdam University Press 2025, s. 195–229
ISBN 978-90-48-56580-1

Ivo Purš, Alchemy: The Czech Lands and Rudolfine Prague, in: Martin Žemla (ed.), *Thaddaeus Hagecius, or Hájek, 1526–1600. Bohemian Polymath of the Rudolfine Period*, Amsterdam: Amsterdam University Press 2025, s. 153–193
ISBN 978-90-48-56580-1

Markéta Svobodová, Prostor pro pohyb a kulturu těla, in: Helena Huber-Doudová (ed.), *1918–1938: Za moderní architekturu*, Praha: Národní galerie v Praze 2025, s. 167–175
ISBN 978-80-7035-902-0

Petra Trnková, Z Paříže přes Vídeň až do Polné, in: Lukáš Rosecký (ed.), *Mizející portréty na polenských daguerrotypiích*, Polná: Městské muzeum Polná 2025, s. 3–6
ISBN 978-80-908839-3-2

Petra Trnková, Padělky ve věku mechanické reprodukce aneb Bankovky v rukou fotografů v polovině 19. století, in: Kateřina Piorecká – Martin Hrdina (edd.), *Trh a kapitál v české kultuře 19. století: Sborník příspěvků z 44. ročníku mezioborového symposia k problematice 19. století*, Praha: Academia – Ústav pro českou literaturu AV ČR 2025, s. 298–310
ISBN 978-80-200-3607-0

Štěpán Vácha – Tomáš Černušák – Jiří Hrbek, Introduction, in: Štěpán Vácha – Tomáš Černušák – Jiří Hrbek (edd.), *Spaces for Diplomacy. Prague, the Court of Emperor Rudolf II (1576–1612) and Diplomats*, Berlin: De Gruyter Oldenbourg 2025, s. 1–28
ISBN 978-31-1138-815-1

Kristina Uhlíková, Das Mobiliar des Klosters Ossegg (Osek) nach dem Zweiten Weltkrieg, in: Jindra Pavelková – Eva Richtrová – Kateřina Bobková-Valentová (edd.), *Monasteria abolita. Schicksale der Klostergüter seit der 2. Hälfte des 18. bis zur 2. Hälfte des 20. Jahrhunderts (= Monastica Historia 6)*, Praha – St. Pölten: Historický ústav AV ČR – Diözesanarchiv St. Pölten 2024, s. 325–342
ISBN 978-3-901863-73-8 (print)
ISBN 978-3-901863-74-5 (online)

Tomáš Valeš, Antonín Blažek: designér nábytku, in: Jan Galeta – Martin Šolc – Tomáš Valeš et al. (edd.), *Antonín Blažek (1874–1944) – architekt nenápadné moderny*, Hodonín: Galerie výtvarného umění v Hodoníně 2025, s. 71–77
ISBN 978-80-85015-90-4

Tomáš Valeš, Sdružení výtvarných umělců moravských v síti vztahů a struktur, in: Jan Galeta – Martin Šolc – Tomáš Valeš et al. (edd.), *Antonín Blažek (1874–1944) – architekt nenápadné moderny*, Hodonín: Galerie výtvarného umění v Hodoníně 2025, s. 145–153
ISBN 978-80-85015-90-4

Tomáš Valeš – Štěpánka Grunová, Eine Abtei, viele Schicksale. Das Prämonstratenserklöster in Klosterbruck an der Thaya und seine Kunstausrüstung nach 1784, in: Jindra Pavelková – Eva Richtrová – Kateřina Bobková-Valentová (edd.), *Monasteria abolita. Schicksale der Klostergüter seit der 2. Hälfte des 18. bis zur 2. Hälfte des 20. Jahrhunderts* (= Monastica Historia 6), Praha – St. Pölten: Historický ústav AV ČR – Diözesanarchiv St. Pölten 2024, s. 113–137
ISBN 978-3-901863-73-8 (print)
ISBN 978-3-901863-74-5 (online)

David Vondráček, Ivan Zajc als Nationalkomponist. Eine Annäherung, in: Sebastian Bolz – Stefanie Strigl (edd.), *Von der Musik ausgehen. Musikgeschichtliche Schlaglichter vom Madrigal bis Richard Strauss – und darüber hinaus. Festschrift für Hartmut Schick zum 65. Geburtstag* (= Münchner Veröffentlichungen zur Musikgeschichte 82), München: Allitera 2025, s. 279–295
ISBN 978-3-96233-520-5

David Vondráček, Jazz as Sound for the Stage: The Liberated Theater and its Progeny, in: Martin Nedbal – Kelly St Pierre – Hana Vlhová-Wörner (edd.), *A History of Music in the Czech Lands*, Cambridge: Cambridge University Press, 2025, s. 380–392
ISBN 978-10-09-16866-3

Recenze

jsc

Anja Bunzel (rec.), Fritz Trümpi, Musik als Arbeit: Der Oesterreichisch-Ungarische Musikerverband als Gestalter des Musikbetriebs in der späten Habsburgermonarchie (1872–1914), Wien: Böhlau, 2024, 472 Seiten, in: *střed / centre* 17, no. 1, 2025, s. 80–83, ISSN 1803-924

jost

Anja Bunzel (rec), Jean-Paul C. Montagnier, Julie Reisserová (1888–1938): Œuvres pour Orchestre / Orchestral Works: Suite – Pastorale maritimo (Berlin: Ries & Erler, 2022), ISMN 979-0-013-51695-7; Jean-Paul C. Montagnier, Julie Reisserová (1888–1938): Musique de Chambre / Chamber Music (Berlin: Ries & Erler, 2023), ISMN 979-0-013-60118-9; Jean-Paul C. Montagnier, Julie Reisserová (1888–1938): Březen: Version avec orchestre / Orchestral Version (Berlin: Ries & Erler, 2023), ISMN 979-0-013-51727-5, *Revue de musicologie* 111, no. 1, 2025, s. 555–558
ISSN 1958-5632

jimp

Stanislava Fedrová (rec.), Tomáš Pospiszyl (ed.) – Anežka Bartlová – Tomáš Glanc – Johana Lomová – Jan Wollner, Jindřich Chalupecký. Texty a kontexty kritika

umění, *Umění/Art* 73, 2025, s. 86–90
ISSN 0049-5123

jimp

Tereza Johanidesová

Wojciech Bałus – Magdalena Kunińska (edd.), *Art Historiography and Iconologies
Between West and East (rec.)*, *Umění/Art* 2, 73, 2025 169–172

ISSN 0049-5123

Příloha 2

Grantové projekty:

- GA ČR

Libri precum: Hodinky krále Václava IV. v kontextu laických modlitebních knih

22-28502S, 2022–2024

Milada Studničková

Anotace:

Mezioborově koncipovaný projekt se zaměřuje na modlitební knihy příslušníků elit Českého království z let 1370–1470. Rukopisy zkoumá po stránce materiální, obsahové a výtvarné. Pozornost věnuje zejména specifikům vyplývajícím z české situace: bohemikální památky jsou oproti západoevropským textově i obrazově variabilnější, vyznačují se poměrně raným užíváním dvou vernakulárních jazyků (němčiny a češtiny) a odrážejí unikátní náboženský vývoj. Svědčí o nonkonformních podobách dvorské zbožnosti i o věroučných rozdílech mezi katolíky a utrakvisty. Ústředním objektem našeho výzkumu je obsahově jedinečná modlitební kniha Václava IV., která se vyznačuje osobitou modifikací hodinkových modliteb, akcentující osobního patrona krále. Svazek vyniká delikátní malířskou výzdobou, ikonograficky zajímavou v kontextu dalších podobných děl. Hlavním výstupem práce mezinárodního týmu bude anglicky psaná monografie, která představí textovou i vizuální tradici bohemikálních modlitebních knih v širších politických, společenských a kulturních souvislostech.

Stav řešení:

V roce 2025 se dokončila většina plánovaných kapitol, parciálních studií a časopiseckých článků, z nichž část vyšla tiskem či v online periodiku. Uzavřely se akvizice snímků a reprodukčních práv pro publikaci. Byly provedeny překlady a korektury textů do angličtiny. Probíhala komunikace s nakladatelstvím Harvey Miller Publishers (Brepols). Dokončily se poslední chybějící výzkumy, týkající se provenience rukopisů (identifikace Modlitební knihy krále Václava IV v nevydaných inventárních seznamech oxfordské Pembroke College).

Nově publikované výstupy:

Andrea Hlaváčová Svobodová, České modlitby k přijímání v Orationale rožmberském: textová tradice a uživatelský kontext, *Clavibus unitis* 14/4 (2025), pp. 7-52. ISSN 1803-7747.

https://www.acecs.cz/media/cu_2025_14_04_hlavacova_svobodova.pdf.

Kateřina Voleková, Tobě samému sem shřešila: The Feminine Grammatical Forms in the Earliest Czech Seven Penitential Psalms, *Listy filologické – Folia philologica*, 148/1–2, 2025, pp. 7-33. ISSN 0024-4457

V tisku:

Jan Dienstbier, Valentin Noh and the Prayer Book of George of Poděbrady, in: *Power, Patronage, and Production: Book Arts from Central Europe (ca. 800–1500) in*

American Collections, ed. by Jeffrey F. Hamburger, Beatrice Kitzinger, and Joshua O'Driscoll, Toronto: Pontifical Institute of Mediaeval Studies Press.

Milada Studničková, Laywomen as the Commissioners and Users of Prayer Books in Medieval Bohemia, in: *Queens, Noblewomen, and Burgher Women, 1300–1550: Initiative-takers or Passive Patrons?*, ed. Helena Dáňová and Klára Mezihoráková, Praha: Artefactum.

Michal Dragoun, Světci v litaniích českých středověkých rukopisů, *Studia Mediaevalia Bohemica*.

Plánovaný finální výstup:

Milada Studničková – Jan Dienstbier (edd.), *Illuminated Prayer Books of Lay Elites in Medieval Bohemia (1370-1470)*, Turnhout: Harvey Miller (Brepols).

Polosoukromé hudební praxe v Praze, Vídni a Berlíně (1815–1850): Hudební repertoár v dobovém sociokulturním kontextu

22-16531S, 2022–2024

Anja Bunzel

Anotace:

Projekt zkoumá polosoukromé hudební praxe v Praze, Berlíně a ve Vídni v letech 1815 až 1850. Zaměřuje se na dva fenomény: vytváření angažovaného společenského setkávání v soukromých měšťanských domech a postupný úpadek a/nebo přetváření šlechtického salonu. Hudba při společenských setkáních často hrála klíčovou roli – fungovala jako zprostředkovatelka, jako druh zábavy i jako jejich hlavní účel. Výzkumem hudebního repertoáru v širším kulturním kontextu chce tento projekt ukázat, že polosoukromá hudební kultura měla na kulturní historii, síť, přenos a identitu větší vliv, než se běžně předpokládá. Zaměřuje se na dvě hlavní výzkumné otázky: Jaké polosoukromé hudební praktiky existovaly v Praze, Vídni a Berlíně během 1. pol. 19. stol.? Jak pomáhá studium hudebního repertoáru na polosoukromých setkáních osvětlit takové koncepty, jako jsou umělecké síť, hudebně-kulturní transfer a identita? Projekt je metodologicky ukotven v oblasti muzikologie, zároveň užívá přístupů kulturních studií a sociálních dějin. Hlavními výstupy budou monografie a tematické číslo odborného časopisu.

Stav řešení:

Administrativní poznámka: Grant byl ukončen 30. června 2025. V rámci závěrečné zprávy bylo v lednu 2026 požádáno o prodloužení evaluační lhůty do ledna 2027.

V roce 2025 pokračovala práce na monografii i tematickém čísle časopisu, jehož články byly revidovány podle doporučení vycházejících z peer-review. Vedle domácích výzkumných cest (do Roudnice nad Labem) Anja Bunzel absolvovala několik studijních cest a cest s účelem prezentace výsledků:

9.–13. 6. 2025: Hannover – Během cesty provedla archivní výzkum v Forschungszentrum für Musik und Gender, navázala a rozvinula odbornou spolupráci s Natashou Loges a Stephenem Rodgersem a aktivně prezentovala svůj výzkum českých vokalistek a skladatelek 19. století na mezinárodní konferenci „Her Hits“.

29.–31. 5. 2025: Vídeň – Cesta kombinovala výzkum v archivech ve Vídni pro monografii, pracovní schůzku s Henrike Rost a přednášku na Universität Wien, na níž byly představeny některé aspekty projektu.

11.–18. 5. 2025: Vídeň, Záhřeb – Absolvovala pracovní schůzku s Henrike Rost ve Vídni zaměřenou na konzultaci výzkumu salonní kultury a kapitoly připravované monografie v rámci projektu GA ČR, provedla archivní výzkum v Österreichische Nationalbibliothek a Musiksammlung a aktivně se zúčastnila konference v Záhřebu „From Private to Public: The Institutionalization of Bourgeois Music Culture in the Long 19th Century“, kde přednesla příspěvek o vídeňském salonu Sonnleitnerů a jeho recepci v tisku.

25.–27. 3. 2025: Cambridge – Zúčastnila se konference „Composer-Critics and their Music: Reflections on Minds of the Nineteenth Century“ v Cambridgi, kde přednesla příspěvek a aktivně se zapojila do panelové diskuse, a zároveň absolvovala pracovní setkání s Alexanderem Wilfingem (ÖAW), Nicholasem Ongem (Cambridge University) a Jeremy Colemanem (Malta University).

25. 2.–1. 3. 2025: Vídeň – Badatelský pobyt ve Vídni zahrnoval výzkum v archivu Gesellschaft der Musikfreunde in Wien, v Österreichische Nationalbibliothek (Musiksammlung) a v Jüdisches Museum Wien, a dále pracovní schůzky s dr. Johnem Wilsonem a prof. Birgit Lodes (Universität Wien).

9.–14. 2. 2025: Vídeň – Výzkumný pobyt ve Vídni zahrnoval badatelskou práci v archivu Gesellschaft der Musikfreunde in Wien, v Österreichische Nationalbibliothek (Musiksammlung na Herrengasse a Heldenplatz) a ve Stadtbibliothek im Rathaus, dále objednávání a studium archivních a knihovních materiálů, psaní textu do připravované publikace a administrativní přípravu dalšího výzkumného pobytu v Rakousku.

V roce 2025 vyšla v rámci grantu tato publikace:

Anja Bunzel, Bohemian Salon Culture in 1820s and 1830s Teplice, in: *A History of Music in the Czech Lands*, edd. Martin Nedbal – Kelly St Pierre – Hana Vlhová-Wörner (Cambridge: Cambridge University Press, 2025), 172–185.

„Český Vasari“ Jan Jakub Quirin Jahn (1739–1802) a jeho pojetí dějin výtvarného umění v Čechách

23-05042S, 2023–2025

Příjemce: Národní galerie, PI: **Radka Heisslerová**

Spolupříjemce: ÚDU AV ČR: řešitelka: **Jana Marešová**

Anotace:

Jednou z nejvýraznějších osobností mezi umělci druhé poloviny 18. století v českých zemích byl Jan Jakub Quirin Jahn (1739–1802), malíř, kreslíř, člen vídeňské malířské akademie a oceňovaný znalec. Malířstvím se zabýval v praktické i teoretické rovině. Jeho umělecké dílo bývá hodnoceno poměrně vysoko, ale ještě více je ceněn pro svou činnost na poli teorie umění. V literatuře se Jahn často označuje jako první historik umění v moderním slova smyslu, umělecký kritik a také jako český Vasari, protože byl zdejším prvním životopiscem výtvarných umělců. Dosud plně nedoceneným zůstává jeho rukopis o dějinách výtvarného umění v Čechách, dochovaný v umělcově písemné pozůstalosti v Archivu Národní galerie v Praze. Projekt je zaměřen zejména na okolnosti vzniku unikátního rukopisu a Jahnovy vztahy nejen se soudobými českými, ale i zahraničními osobnostmi, a to pomocí průzkumu archivních pramenů a soudobé literatury, který v tomto směru nebyl doposud podniknut.

Stav řešení:

Jana Marešová v roce 2025 publikovala text věnovaný pražskému mědirytcovi Janu Jiřímu Balzerovi Měděné zrcadlo: Pražský mědirytec Jan Jiří Balzer (1736–1799) ve světle testamentu a pozůstalostního inventáře, *Staletá Praha* 41, 1, 2025, s. 118–159; a studii Jan Jakub Quirin Jahn a umělecko-historická topografie. Ke dvěma neznámým Jahnovým rukopisům, *Umění/Art* 73, 2025, s. 152–168

Rukopis závěrečné publikace prošel recenzním řízením a pracuje se na jeho vydání.

Spaces, Objects, Authors: Building a Cultural Public in the Czech Lands 1790–1918

24-12190S, 2024–2026

Pavla Machalíková

Anotace:

Projekt zkoumá vzestup kulturní veřejnosti v českých zemích jako součást moderní evropské diskuse o roli umění ve veřejné sféře a o jeho zpřístupňování veřejnosti. Reflexe vzestupu kurátora zároveň otevírá perspektivu rozdělení praxe mezi akademicky orientované historiky umění a kurátory. Způsob, jakým obě skupiny oslovují veřejnost, se výrazně liší. Cílem projektu je proto hlubší porozumění tomu, jak výstavy a fyzická prezentace objektů utvářejí veřejné povědomí o významu, účelu a důsledcích vnímání umění pro různé skupiny publika.

Stav řešení:

Ve druhém roce se jednotliví členové týmu věnovali tematickým rešeršům pro své kapitoly. Dílčí výsledky byly porovnány a důkladně diskutovány na interním grantovém workshopu (duben 2025). Na základě diskuse byla následně definitivně stanovena struktura publikace a zadány parametry jednotlivých kapitol. Dílčími výstupy projektu byly v tomto roce konferenční příspěvky v cyklu „Měšťanská veřejnost diskutuje o umění“ (spoluorganizovaného Pavlou Machalíkovou a Daliborem Dobiášem z Ústavu pro českou literaturu AV ČR, s příspěvky Taťány Petrasové, Mihy Valanta, Lucie České a Pavly Machalíkové). Jednotliví badatelé připravovali také své dílčí publikační výstupy pro oborové časopisy (Tomáš Winter, Miha Valant, Pavla Machalíková).

Max Dvořák's opera inedita. Institutionalization, self-identification and affectivity in the history of art.

25-17479S, 2025–2027

Tomáš Murár

Abstrakt:

Projekt zkoumá umělecko-historické myšlení Maxe Dvořáka (1874–1921), jenž i přes určující vliv na středoevropskou umělecko-historickou vědu 20. století dosud nebylo souhrnně zpracováno, neboť doposud nebylo zkoumáno jako celek v dostupných archivních fondech a do jeho výzkumu doposud nebyly začleněny jiné nežli historicko-pozitivistické metody. Podstata a relevance projektu spočívá v adaptaci poznatků filozofického a sociologického bádání konce 20. a počátku 21. století na podporu teze o základech Dvořákovy tvorby jako výsledku institucionalizace a

sebeidentifikace ve společensko-politickém prostoru pozdního Rakouska-Uherska. Vypracováním takto koncipované výzkumné metody projekt interpretuje veškeré archivní materiály vztahující se k Dvořákovu uměleckohistorickému myšlení. Ve výsledku projekt formulací nové metody výzkumu aplikované na archivní materiál dosud nevydaných spisů Maxe Dvořáka překonává nedostatky doposud trvajícího bádání a poprvé nabízí způsob souhrnného poznání významu a odkazu myšlení Maxe Dvořáka pro dějiny umění.

Stav řešení:

První rok projektu byl věnován sběru dat z archivních fondů spojených s Maxem Dvořákem v České republice (Archiv Ústavu dějin umění AV ČR v Praze; Státní oblastní archiv v Praze; Archiv Národní galerie v Praze; Moravský zemský archiv v Brně; Univerzita Palackého v Olomouci), v Rakousku (Archiv der Universität Wien; Archiv der Institut für Kunstgeschichte der Universität Wien; Wiener Stadt- und Landesarchiv), ve Velké Británii (The Warburg Institute a The Courtauld Institute v Londýně) a v Itálii (Fondazione Centro Studi sull'Arte Licia e Carlo Ludovico Ragghianti v Lucce). Teoretická a metodologická východiska výzkumu byla prezentována na mezinárodní konferenci v Praze *The Vienna School of Art History IV: für Riegl/gegen Riegl*. Tato východiska byla s ohledem na rámec „Vídeňské školy“ publikována v mezinárodním recenzovaném periodiku *The Edgar Wind Journal*. První výsledky archivního výzkumu byly publikovány v domácím recenzovaném periodiku *Opuscula historiae artium*. Během prvního roku byly rovněž pořízeny první přepisy Dvořákových neznámých rukopisů z archivní pozůstalosti.

- **WEAVE**

"Neviditelní agenti" v architektuře (1908-38). Politiky, principy a projekty střeoevropských ministerstev veřejných prací

WEAVE (FWF – Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung); 2023–2026

Příjemci: Institute of Habsburg and Balkan Studies of the Austrian Academy of Sciences a ÚDU AV ČR

Odpovědná řešitelka za český tým: **Vendula Hnídková**

Odpovědný řešitel za rakouský tým: **Richard Kurdiovsky**

Anotace:

První polovina 20. století byla obdobím intenzivní činnosti ministerstev veřejných prací v Rakousko-Uhersku a jeho nástupnických státech. Dominantní diskurs v dějinách architektury ale tato ministerstva do značné míry ignoruje, a proto je vnímáme jako „neviditelné agenty“, kteří ovšem významně přispěli k rozvoji moderní architektury. Abychom porozuměli hlouběji roli aktérů operujících v architektonických činnostech, posouváme perspektivu výzkumu směrem k ministerstvům jako klíčovým investorům a iniciátorům stavební činnosti. Zkoumáním minulých a současných postojů v interakci architektů s institucemi ve střední Evropě si tento projekt klade za cíl prozkoumat nejen státní architekturu v její rozmanitosti, ale také předsudky, které dodnes provázejí odbornou diskusi.

Bilaterální projekt umožňuje kromě zaměření na ministerstva také získat kritické poznatky (komparativní analýzou a překračováním tradic národních historiografií) nejen pro dva státy se společným habsburským dědictvím, ale pro dějiny moderní architektury obecně.

Stav řešení:

V 2025 probíhala bohatá a vrstevnatá činnost při řešení grantového projektu. Hlavní agenda se týkala uspořádání mezinárodní konference *Architecture and the Power of Bureaucracy* v objektu ÖAW ve Vídni ve dnech 6.–7. 11. Dále jsme uspořádali tematický, mezinárodní workshop *Architecture of Buildings for Education*, který proběhl v Akademickém konferenčním centru v Praze 20. 3.

2. Dílčí výsledky byly prezentovány na následujících konferencích: Colloquium in Central and East European History, University of Konstanz (30.–31. 1.); XIII. Bienále, Univerzita Pardubice (24.–25. 4.); SAH, Atlanta (30. 4.–4. 5.); The Art of Organizing Work: Structures, Procedures, and Economies of Craft Workshops in the Early 20th Century, DFK Paris (26.–27. 6.); Central European History Convention, Wien (17.–19. 7.); ASEEES, Washington (20.–23. 11.)

3. V roce 2025 probíhalo plnění databáze, příprava odborných textů a konečně finalizace rukopisu závěrečné knihy. V roce 2025 byl publikován článek v časopise *Umění*: Dita Dvořáková, Jak (ne)založit muzeum umění. Státní galerie československá (1921–1938), *Umění* 73, 2025, s. 67–81.

- **NAKI**

Zachování paměti. Poválečná reflexe holokaustu v pomníkové tvorbě a výtvarném umění

NAKI III DH23P03OVV014, 2023–2027

Příjemci: ÚDU AV ČR a Národní památkový ústav

Odpovědná řešitelka za ÚDU AV ČR: **Eva Janáčková**

Abstrakt:

Cílem projektu je odborné zhodnocení tématu pomníků a památníků holokaustu v Čechách, na Moravě a ve Slezsku a poválečná reflexe holokaustu ve výtvarném umění od konce 2. světové války po dnešek. Projekt představí za použití řady metodologických a teoretických východisek proměňující se podoby a funkce pomníků a památníků. Nesleduje jen vizuální stránku tématu, ale zaměřuje se ve stejné míře i na proměňující se menšinové identity a jejich vliv na pomníkovou tvorbu, v širším pohledu pak na individuální, kolektivní a kulturní paměť tragédie holokaustu a její projekci do konkrétních pomníkových a výtvarných realizací. Podstatným aspektem je zároveň vztah historických událostí ke konkrétním místům ve městě i krajině a to, jakým způsobem pomníky nakládají s pamětí těchto míst. Okolnosti vzniku pomníků umožní rozkrýt řadu politických a společenských kontextů v jednotlivých etapách místních dějin, od prvních poválečných let po aktuální současnost. Právě v té je možné sledovat některé projekty přímo v průběhu jejich vzniku (zejména Památník ticha v Praze-Bubnech, Památník Lety u Písku). Projekt propojí téma památníků s tím, jak se zkušenost holokaustu promítla do uměleckého vyjádření v řadě výtvarných médií – a to zejména proto, že mezi těmito oblastmi je nejen řada styčných ploch, ale obě jsou od sebe prakticky neoddělitelné (např. řada realizací

Aleše Veselého či Památník v Pinkasově synagoze v Praze). Ani tématu pomníků a památníků, ani reflexi holokaustu ve výtvarném umění nebyla dosud věnována prakticky žádná pozornost. Projekt tak je vůbec prvním podobným počinem, který představí téma v celé šíři prostřednictvím řady podstatných výstupů, mj. dvou výstav doprovázených odbornými katalogy, dále dvou konferencí, odborné kolektivní monografie, specializované veřejné databáze a interaktivní specializované mapy.

Stav řešení:

Ve třetím roce řešení grantu (2025), jsme pracovali na rozvoji webové databáze pomníků a památníků holokaustu v České republice. Zdokumentovali jsme téměř 200 pomníků a památníků židovského i romského holokaustu na našem území. Zároveň jsme začaly zanášet data nasbíraná do specializované mnohavrstevnaté mapy výskytu pomníků a památníků holokaustu v České republice, na jejíž tvorbě se podílejí členové katedry geomatiky ČVUT v Praze. Na podzim 2025 jsme vydali odbornou publikaci s názvem *Pomníky a památníky holokaustu ve střední Evropě*, která představila zkoumané téma v širším kontextu a vyšla tiskem v anglické a české verzi v nakladatelstvích De Gruyter a Academia – Artefactum. Dále ve stejném roce vyšly tiskem tři vědecké studie v odborných časopisech v Česku i zahraničí. Stranou nezůstala ani popularizace tématu – přednášky, rozhlasové podcasty či novinové texty.

Finální výstupy jsou plánované až na závěrečné období grantu, konkrétně na roky 2026 a 2027, kdy vyjdou další dvě odborné publikace v českém i anglickém vydání. Na podzim 2026 bude k atestaci odevzdána specializovaná mapa a databáze, které detailním způsobem přiblíží téma pomníků a památníků holokaustu v České republice. V případě závěrečné výstavy zaměřené na reflexi holokaustu ve výtvarném umění jsme domluveni s vedením Galerie hlavního města Praha, že se výstava uskuteční v jejich Domě u Kamenného zvonu v posledním čtvrtletí roku 2027.

Památky a společnost v českých zemích mezi lety 1900 a 1960: Profesní a osobní strategie ochránců památek ve světle soukromé korespondence

DH23P03OVV062, 2023–2027

Konsorciální pětiletý projekt v rámci programu NAKI III: ÚDU AV ČR (jako hlavní řešitel), MÚA AV ČR, NG v Praze

Odpovědná řešitelka za ÚDU AV ČR: **Kristina Uhlíková**

Anotace:

V českých zemích existuje silná a bohatá tradice památkové péče jako institucionální činnosti i specializovaného oboru. O souvislostech, v nichž tato tradice vznikala, a osobnostech, které ji zejména v menších městech pomáhaly utvářet, víme dosud málo. Cílem projektu je zmapovat tyto neznámé souvislosti dějin české památkové péče. Zaměřuje se na vývoj vztahu zdejší společnosti k ochraně památek v 1. polovině 20. století z pohledu různých sociálních, profesních a zájmových skupin. Snaží se zdůraznit význam ochrany památek pro formování sdíleného kulturního vědomí a představit dnes již mnohdy zapomenuté aktéry, kteří této aktivitě dávali tvář. Projekt sleduje období 1900–1960, zahrne tak několik zásadních dějinných zvrátů, na jejichž pozadí lze zachytit důležité proměny i konstanty v přístupu k památkám. Jádrem výzkumu je rekonstrukce dobových aktérských sítí, jejíž osu tvoří

působení Z. Wirtha, klíčového iniciátora, garanta a popularizátora oboru po celé sledované období.

Stav řešení:

V roce 2025 byla publikována první ze série tří komentovaných edic korespondence Z. Wirtha (*Korespondence Zdeňka Wirtha s českými /a slovenskými/ architekty a architektkami*).

Online databáze *Památky a společnost v soukromé korespondenci* nadále postupně zpřístupňuje klíčové soubory korespondence jednotlivých aktérů památkové ochrany. Databáze v prostředí softwaru HIKO (Historická korespondence online) je postupně zveřejňována na webových stránkách projektu i portálu HIKO.

Dalším klíčovým průběžným výstupem je mapa s odborným obsahem *Památky a společnost v českých zemích 1900–1960*. V roce 2025 pokračovala především tvorba a redakce hesel kauz, osobností a korporací.

Zahájena byla také příprava audiovizuálního programu *Soukromá korespondence jako historický pramen a metody její konzervace v podmínkách menších institucí a soukromníků*.

- INTER-EXCELLENCE II, podprogram INTER-COST-LUC25 (MŠMT)

Participace skrze modlitbu v pozdně středověké a raně novověké střední Evropě (Participation through Prayer in the Late Medieval and Early Modern Central Europe)

LUC25097

Odpovědný řešitel za ÚDU AV ČR: **Jan Dienstbier**

Anotace:

Cílem projektu je přinést komplexnější poznání středoevropských pramenů vztahujících se k pozdně středověké devoci a jejím sociálním strukturám, a zároveň akcentovat jejich roli v mezinárodním výzkumu modliteb coby participativní aktivity. Klíčem k poznání forem modliteb a na ně navázaných sociálních projevů jsou vedle vlastních textů především materiální stopy jejich performace – modlitební knihy, oltářní archy a nástěnné malby. V široké škále otázek se výzkum soustředí především na ty, díky nimž je středoevropské prostředí specifické: ranou vernakularizaci modliteb, genderový aspekt problému a otázku konfesionality modliteb.

Stav řešení:

Projekt byl zahájen v září 2025. První akcí projektu se stalo mezinárodní setkání jedné z pracovních skupin grantu COST *Prayticipate*, které jsme v Praze hostili. Projekt tu svým příspěvkem reprezentovala Kateřina Voleková (ÚJČ AV) a některé z předmětů našeho výzkumu jsme zahraničním kolegům mohli představit i v originálech. Probíhaly též intenzivní rešerše a příprava podílu na výstavě přípisků středověkých písařů konané od 30. 4. 2026. Proběhl sběr bibliografie vztahující se k tématu, která se stane podkladem pro mezinárodní bibliografii shromažďovanou v rámci hlavního projektu COST.

Matrix fotomechanických reprodukcí: Dějiny vzdáleného přístupu k umění

LQ300332301, 2023–2027

Fedora Parkmann

Abstrakt:

Nové tiskové technologie a masové uplatnění fotomechanické reprodukce v první polovině 20. století umožnily dosud nebývalý přístup k uměleckým dílům a jejich neomezené šíření. Výzkum se zaměří na umělecké a uměleckohistorické časopisy publikované v Československu, Německu, Francii a Rusku mezi lety 1900 a 1950. Reprodukce budou zkoumány a interpretovány jednak kvantitativně prostřednictvím metod digitálních dějin umění, ale i kvalitativně na základě archivních pramenů (nakladatelé, fotoagentury, fotografové, technologie atd.). Jak se promění obraz dějin umění této doby, pokud je budeme nahlížet z perspektivy reprodukcí otištěných v dobových časopisech? Jaký byl jejich dopad na distribuci a popularizaci umění? Historický výzkum reprodukčních mechanismů otevře nové možnosti, jak nahlížet na vzdálený přístup k umění v digitálním věku. Projekt realizovaný na půdě Ústavu dějin umění AV ČR a jeho Centra pro výzkum fotografie (CVF) za spolupráce s mezinárodním týmem odbornic a odborníků z oborů dějin umění, uměleckého výzkumu a digitální technologie otvírá nový výzkumný směr, v němž se protínají materiální kultura fotografií, historie umění i digitální vědy. V roce 2023 se členové týmu zúčastnili seminářů o grantech programu Horizon Europe. Plánované datum podání ERC Consolidator nebo Synergy grant je rok 2026.

Stav řešení:

Projekt zahrnuje jak kvalitativní výzkum, tak vývoj nástrojů digitálních humanitních věd. V digitální části je architektura databáze fotoreprodukcí i aplikace pro extrakci obrázků již plně funkční. Extrakce dat z digitálních platform Národní knihovny, Univerzity v Heidelbergu a Gallica pokračuje. Dosud bylo extrahováno přibližně 60 % digitalizovaného korpusu. Připraveny jsou také nástroje pro extrakci popisků k obrázkům a rozlišování v nich obsažených informací. Kvalitativní výzkum přinesl řadu individuálních a týmových výstupů, které nově představují fotomechanickou reprodukci umění jako samostatný předmět studia. Mezi nejvýznamnější výstupy patří monografie Meghan Forbes a tematické číslo impaktovaného časopisu *Photography & Culture*. Prosazování nového výzkumného směru zaměřeného na materiální a teoretické reflexi fotomechanické reprodukce probíhá prostřednictvím vědeckých akcí na národní i mezinárodní úrovni: série „Photomechanical talks“ v ÚDU AV ČR a panel „The Photomechanical Effect“ na konferenci *Texts – Images – Forms – Structures*, pořádané Univerzitou v Miláně. Tým oslovuje široké mezinárodní publikum prostřednictvím konferenčních příspěvků, odborných článků a knižních kapitol v angličtině, francouzštině, italštině a češtině.

Vydané publikace:

Monografie:

Meghan Forbes, *Technologies for the Revolution: The Czech Avant-Garde in Print*, Prague: Artefactum – Karolinum, 2025.

Camilla Balbi, *Erwin Panofsky e la modernità, pittura, fotografia e film*, Milan: Mimesis, 2025.

Editované číslo:

Camilla Balbi – Fedora Parkmann – Katarína Mašterová (edd.), "Shaping Cultural Identities through Photomechanical Reproductions", *Photography & Culture*, vol. 18, no. 2, 2025, p. 113–120. DOI: 17514517.2025.2567764

Články:

Camilla Balbi, Lost in the serie. L'avanguardia fotografica mitteleuropea e lo strano caso della Röntgenbild einer Scholle, *Fata Morgana*, vol. 17, no. 54, 2025, p. 121–139; ISSN 1970-5786 - ISBN 979-12-205-0392-1

Marta Binazzi, The Legal History of an Alinari Postcard: Photomechanical Reproduction and the Illustrated Postcard Industry at the Turn of the Twentieth Century, *Photography & Culture*, vol. 18, no. 2, 2025, p. 235–239. DOI: 17514517.2025.2465004

Kapitoly v knize:

Hana Buddeus, Zbystřené pozorování: V. V. Štech a fotografie, in: Milena Bartlová (ed.), *Dějiny umění jsou uměním. Život, dílo a působení Václava Viléma Štecha*, Prague, UMPRUM, 2025, p. 137–157.

Hana Buddeus, Beautiful, Exquisite Gift. Calendars by DP (1931–1944), in: Joseph Immerde – Mirja Beck – Franziska Lampe (edd.), *Kunstgeschichte als Geschenk / Art History as a Gift*, Berlin / Siegen, p. 115–134.

Katarína Mašterová, The Archive in Transition: Reframing Josef Sudek's Reproductions of Art, in: Geraldine A. Johnson – Deborah Schultz (edd.), *Photo Archives and the Place of Photography*, London, Routledge, 2025.

Fedora Parkmann, Satire et révolution. Le photomontage politique vu depuis l'Europe centrale", in : Max Bonhomme – Aline Théret (edd.), *Couper, coller, imprimer: le photomontage politique au XXe siècle*, Paris, Anamosa, 2025, p. 103–108.

Publikace v tisku:

Monografie:

Fedora Parkmann, *La Cosmopolis pour patrie: les photographes tchèques et l'Europe entre les deux guerres*, Paris / Prague, Mare & Martin / Artefactum.

Články:

Camilla Balbi, Photomechanical Nachleben and the Queer Art of Failure, *German Life and Letters*.

Camila Balbi – Hana Buddeus, Vielfältige Bilder, einzigartige Geschichten. Aenne Biermann und der Lette Verein in tschechischen und deutschen Zeitschriften, *Fotogeschichte*.

Camilla Balbi, Sovraesposte. Fotografie "queer" e fotoriproduzioni "immorali" (1924-1935), *VCS, Visual culture studies*.

Marta Binazzi, Photographing Artworks in the Uffizi: Technical, Legal, Political and Commercial Challenges (1850s-1880s), *Umění/Art*.

Hana Buddeus, Josef Sudek: Collecting Art through Photographing for Friends, *Studi di Memofonte*, no. 35.

Fedora Parkmann, Internationalizing Czechoslovak Photography under State Socialism: The Book Series Umělecká fotografie 1958–1968, *Sešity pro umění, teorii a příbuzné zóny*.

Fedora Parkmann, Regard(s) de classe: la photographie sociale tchèque de l'entre-deux-guerres entre l'individuel et le collectif, *Société & Représentations*, no. 61.

Kapitoly v knize:

Camilla Balbi, Dada, Neue Sachlichkeit, in: Vincenzo Trione (ed.), *Metafisica/Metafisiche*, exh. cat., Milan, Electa.

Camilla Balbi, Un doppio senso alternato. Eugenio Battisti, la rivista "Psicon", e il tempo instabile della via italiana all'iconologia, in: Tommaso Casini et. al. (edd.), *Oltre la storia dell'arte: Eugenio Battisti nel centenario della nascita (1924–2024)*, Florence, Olschki.

Camilla Balbi, Weimar on the Vltava: Satire, Photomontage, and the Visual Politics of Exile in 1930s Prague, in: Anne Grasselli (ed.), *New Voices in German Visual Culture*, Lausanne, Peter Lang.

Camilla Balbi – Fedora Parkmann – Viktorie Vítů, Photomechanical Interventions: Mobilizing Feminist Strategies within the PhotoMatrix Project, in: Federica Muzzarelli – Giorgia Ravaioli (edd.), *Photography and feminist aesthetics*, Bologna, AMS Acta.

Hana Buddeus, From Political Interpretation of Performance Art to the Politics of Photography: The Case of 1970s Czechoslovakia, in: Pauline Herrmann et al. (edd.), *Agents of Mediation. New Media and Lens-Based Practices in Eastern Europe*, London, Routledge.

Hana Buddeus – Katarína Mašterová – Fedora Parkmann, Photomechanical Prints and the Material Agency of Images, in: Laurent Baridon et al. (edd.), *Matière et matérialité. Enjeux et perspectives globales pour l'histoire de l'art*, conference proceedings, Paris, Éditions Le Passage/Comité Français d'Histoire de l'Art.

Katarína Mašterová, Vizuální sdělení. Fotografie jako způsob interpretace v reprodukcích časopisu Výtvarné umění, in: Tereza Nekvindová – Marcela Rusinko (edd.), *Sborník z VIII. sjezdu historiček a historiků umění*, Brno: Masarykova Univerzita.

Fedora Parkmann – Viktorie Vítů, Fotomechanické reprodukce uměleckých děl v digitální perspektivě: možnosti a výzvy, in: Tereza Nekvindová – Marcela Rusinko (edd.), *Sborník z VIII. sjezdu historiček a historiků umění*, Brno: Masarykova Univerzita.

Katarína Mašterová, Výstavy ve dvou rozměrech: Obrazové reportáže pro širší veřejnost, in: Tereza Horáková – Adéla Šenková (edd.), *Od architektury k interpretaci*, Brno.

Fedora Parkmann, Výstavy sociální fotografie: fotografické umění ve službách revoluce, in: Kateřina Piorecká – Lukáš Holeček (edd.), *Umění - gesto - argument*, sv. 3. *Obyčejný život*, Praha, Academia.

Fedora Parkmann, Mezinárodní výstava fotografie v Praze roku 1936: fotografie, umění a život v dialogu, in: Kateřina Piorecká – Lukáš Holeček (edd.), *Umění - gesto - argument*, sv. 3. *Obyčejný život*, Praha, Academia.

Fedora Parkmann, Continuity and Rupture between Interwar Social Photography and Socialist Photography after 1948 in Czechoslovakia, in: Alexandra Chiriac et al. (edd.), *Cultural History of the Avant-Garde in East-Central Europe*, Leiden/Boston, Brill.

Fedora Parkmann, From the Laboratory to (Socialist) Life: Reclaiming the History of Avant-Garde Photography in State Socialist Czechoslovakia, 1956–1968, Alexandra Chiriac et al. (ed.), *Cultural History of the Avant-Garde in East-Central Europe*, Leiden/Boston, Brill.

Viktorie Vítů, Radiant Forms: Vilém Santholzer And The Aesthetic Afterlife Of Scientific Photography”, Alexandra Chiriac et al. (edd.), *Cultural History of the Avant-Garde in East-Central Europe*, Leiden/Boston, Brill.

Fedora Parkmann and Viktorie Vítů, Visual News According to the Printer V. Neubert & Sons: the Weekly Illustrated *Pestrý týden*, Fabio Guidali et al. (edd.), *I periodici illustrati tra Otto e Novecento: strutture, linguaggi, rappresentazioni*, conference proceedings, Milan, Milan University Press.

Účast na konferencích:

Marta Binazzi, Copyright Law and the Photographically Illustrated Press: The Italian case at the turn of the 20th century, *Texts – images – forms – structures: the language of journalism between 19th and 20th centuries*, Milan, Università degli Studi di Milano, 30.–31. 1. 2025.

Fedora Parkmann, Visual News According to the Printer V. Neubert & Sons: the Weekly Illustrated *Pestrý týden*, *Texts – images – forms – structures: the language of journalism between 19th and 20th centuries*, Milan, Università degli Studi di Milano, 30.–31. 1. 2025.

Camilla Balbi, Middle Eastern clichés. Hugo Hermann and the Palästina Bilder Korrespondenz, *Centers and Peripheries: Photography's Geography Lessons*, Biblioteca Hertziana, Roma, 17.–21. 3. 2025

Camilla Balbi, (Re)producing Entartete Kunst: Exiles Networks and Political Agitation from Prague to Paris, *L'art «dégénéré». Une Histoire Croisée France/ Allemagne*, INHA Musée Picasso, Paris, 27.–28. 3. 2025

Hana Buddeus – Katarína Mašterová, Absenting Copies: Josef Sudek's Unpublished Photographic Book Project, *Association for Art History Annual Conference*, York, University of York, 9.–11. 4. 2025.

Camilla Balbi, I network dell'esilio e l'agitazione politico-fotografica degli artisti tedeschi in Europa centrale, *Cultura fotografica. L'immagine ottica come testimone e agente politico-sociale*, ISREC Parma, 12.–13. 5. 2025

Fedora Parkmann, Assembling the Nude: František Drtikol's Photographs in Interwar Magazines, *13th ESPRit Conference: Periodicals as Cultural Assemblages*, Málaga, Universidad de Málaga, 3.–5. 9. 2025.

Camilla Balbi – Fedora Parkmann, Through and beyond the PhotoMatrix Project Preliminary tools for a quantitative feminist history of art and photography, *Photography and Feminist Aesthetics*, Università di Bologna, 11.–13. 9. 2025

Hana Buddeus, Kdo dává, bohatne: Sudkův Tichý, *Dějiny umění jako (intelektuální) dobrodružství*, Praha, IAH CAS, 21.–22. 10. 2025.

Marta Binazzi – Francesca Strobino, Reconsidering the Places of 'Non-Photographic' Objects within Institutions, *Symposium: Photography beyond the Vault*, online, USA Photography Network conference, 5.–7. 12. 2025.

Fedora Parkmann, Nude Photography in Ink: Cultural Meanings of Color in the Magazine Reproductions of František Drtikol, *Color in Motion: Transfers, Transformations, Translations*, Geneva, Université de Genève, 8.–10. 12. 2025.

Přednášky:

Fedora Parkmann, *Les photographes tchèques face aux mythes de Paris*, Séminaire Histoire culturelle et sociale de la photographie, Paris, Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne, 4. 11. 2025.

Fedora Parkmann – Viktorie Vítů, *Art in (Digitized) Print: A Computational Approach to Photomechanical Reproductions of Artworks*, Seminar Digital Art History, Brno, Masarykova univerzita, 28. 11. 2025.

Kim Timby, *Photographs of Art in French Museums. The Start of the Sale of Photographic Art Reproductions, 1885–1930*, Università degli studi di Napoli Federico II, Naples, May 2025.

Marta Binazzi, *Fotografi, editori e Stato: le riproduzioni fotomeccaniche delle opere d'arte degli Uffizi tra Otto e Novecento*, Università degli studi di Napoli Federico II, Naples, May 2025.

Zorganizování akce:

Camilla Balbi (spolu s Valentinou Bartalesi a Annou Calise), *Presencing absence: The media afterlife of lost objects* panel at the 2025 Association of Art History Annual Conference, York, 10. 4. 2025.

Camilla Balbi – Hana Buddeus – Katarína Mašterová – Fedora Parkmann, *Photomechanical Talks 2025*, ve spolupráci se Seminar of Accidental Wisdom, FAMU, Department of Photography, Prague, March–October 2025.

Fedora Parkmann – Marta Binazzi, *The "Photomechanical Effect"*, panel at the conference Texts - images - forms - structures: the language of journalism between 19th and 20th centuries, Milan, Università degli Studi di Milano, 30.–31. 1. 2025.

Pedagogická činnost:

Camilla Balbi, *Visual Culture and Semiotics*, at the Communication and Media Department, University of New York in Prague.

Katarína Mašterová, *The History of Applied Photography of the Past 50 Years*, Academy of Art, Architecture and Design in Prague (UMPRUM).

Kim Timby, *History of Photography survey course* (including techniques and uses of photomechanical reproduction), École du Louvre, Paris.

Marta Binazzi, *History of Photograph – Conservation and identification of photographic materials*, Scuola di Specializzazione in Beni Storico-Artistici, University of Florence.

